PASSOVER SERVICE.

FIRST TWO NIGHTS

427836

Jewish Liturgy. Hagadah Service for the first nights of Passover.. tr.by Mendes. Ed.4, rev.& corr.

LHeb J593h

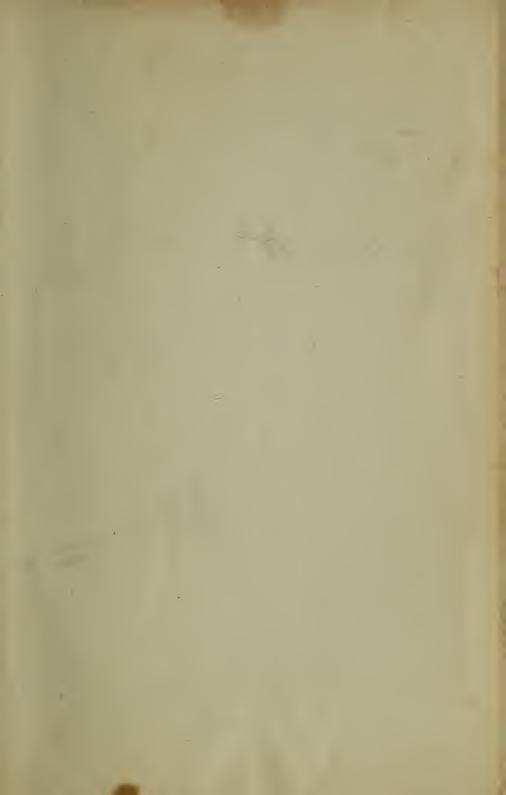
University of Toronto Library

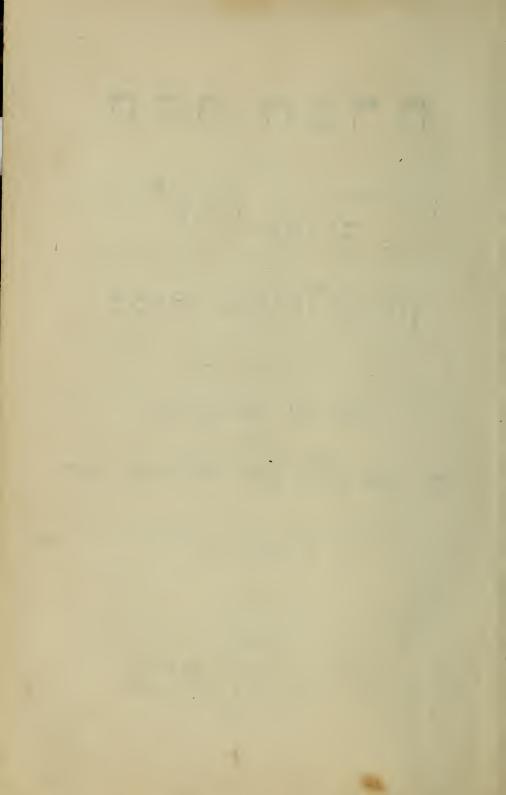
DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

Acme Library Card Pocket LOWE-MARTIN CO. LIMITED

Som his affectionate Grandmother Sulin Casper.

Shareh 31 1/891

סדר הגדה

לליל שמרים

כמנהג אשכנו ופולין

עם העתקה חרשה בלשון אינגליש

על ידי

הצעיר אברהם ב"ר יצחק פרירא מינריז יצ"ו

לונדון

בהצאת יוסף יהושע בר יצחק ואללאינטיין בהצאת מי ימלל גבורות ה' לפיק

LHeb J593h 'Em Jewish Liturgy. Hagadah

SERVICE

FOR THE

FIRST NIGHTS OF PASSOVER.

ACCORDING TO THE CUSTOM OF THE GERMAN AND POLISH JEWS.

WITH

A COMPENDIUM OF THE LAWS RELATING TO THE FESTIVAL, AND ITS OBSERVANCES;

COPIOUS EXPLANATORY NOTES AND A NEW ENGLISH TRANSLATION.

BY THE

REV. A. P. MENDES.

Sourth Edition, carefully rebised and corrected.

LONDON:

PRINTED AND PUBLISHED BY P. VALLENTINE,

9, HUNTLEY STREET, BEDFORD SQUARE, W.C.,

AND

37, DUKE STREET, E.C.

5638-1878.

427836

THE FAST OF THE FIRST-BORN.

On the Eve of the Passover every first-born (מכנר) son is obliged to fast, in commemoration of the deliverance of the first-born of Israel, when God smote those of Egypt. Exod. xii. 29. During the infancy of the first-born, and till he is able to fast himself, his father fasts for him; should his father not be alive, his mother fasts instead.

When the Eve of the Passover falls on Sabbath, the first-born fast on the preceding Thursday. When it falls on Friday the fast is duly observed on that day.

RULES FOR PREPARING THE TABLE, &c.

The table should be prepared during daylight,—before the commencement of the festival. It is customary to employ for the purpose the most costly furniture, plate, &c., which we possess, in order to do honour to the occasion, by presenting a contrast to our abject state under the slavery of Egypt.

The head of the family is usually provided with a cushioned seat, and all are arrayed in holiday garments to indicate their great rejoicing.

Every person of the Jewish faith, who may reside in the house, no matter how menial his, or her, position, must be present at the table, and share equally in the solemnities of the occasion.

The table is furnished with the following:

The shank bone of a shoulder of lamb and an egg, both roasted with fire. The former is a memorial of the הסב, paschal lamb, and the latter of the festive-sacrifice, קרבן הגינה, offered during the existence of the temple.

Three Passover cakes made for this particular purpose, called "Mitzvoth," cakes intended for the fulfilment of the precept.

The bitter herbs, consisting of some lettuce and celery, or chervil and parsley; some persons add horseradish. These are memorlials of the bitterness of our fate in Egypt, as described in Exod. i.

A cup of vinegar or salt and water.

"Haroseth," (הרוכת) a compound of almonds, apples, and other fruit, employed as a memorial of the lime and mortar with which our ancestors were forced to labour in Egypt.

The Mitsvoth, covered between the folds of a cloth, are placed on a dish or salver, and upon them, all the other articles are disposed in the following order:—

Nothing should be placed upon the table, save what is absolutely necessary for the due observance of the ceremonial.

THE FOUR CUPS.

Every person is obliged to drink the four cups of wine which are indicated in the service. The capacity of the cup should be one "rebingith" (רביעית), the greater part of which quantity must be drunk at each time.

¹ A "rebingith," is equivalent to the contents of one egg and a half-about the fifth of a pint.

דיני בדיקת החמץ:

On the evening preceding the 14th Nissan, immediately after the Evening Service, and previous to engaging in any other pursuit, the Master of every family must search for leavened bread through all the apartments of his house in which it is likely to be found, gathering all the leaven which may lie in his way.

Before he begins the search he says:-

After having said the Blessing he must be careful not to speak until the conclusion of the search, when securing the pieces of leaven which he has collected, he says:—

According to the German and Polish Jews.

בְּל־חֲמִירָא וַחֲמִיעָא רְאִבָּא בִרְשׁוּתִי דְּלָא חֲמִתִיה וּרְלָא בִּעַרְתִּיה לִבְמִיל וְלֶהֱוִי בְּעַבְּרָא רְאַרְעָא:

According to the Spanish and Portuguese Jews.

בְּל חֲמִירָא רְאִבָּא בִּרְשׁוּתִי דְלָּא חֲזִּתִּיה וּיְרְלָא בְּלְתַמִיה לֶהֶוִי בָּטִיל וְחָשִׁיב בְּעַבְּרָא רְאַרְעָא:

LAWS RELATING TO THE SEARCH FOR LEAVEN AND ITS ANNULMENT.

On the evening preceding the 14th Nissan, immediately after the Evening Service, and previous to engaging in any other pursuit, the Master of every family must search for leavened bread through all the apartments of his house in which it is likely to be found, gathering all the leaven which may lie in his way.

Before he begins the search he says:-

Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to remove the leaven.

After having said the Blessing he must be careful not to speak until the conclusion of the search, when securing the pieces of leaven which he has collected, he says:—

According to the German and Polish Jews.

All manner of leaven that is in my premises, that which I have not seen, as well as that which I have not removed, is hereby annulled, and accounted as the dust of the earth.

According to the Spanish and Portuguese Jews.

All leaven that is in my possession, that which I have not seen, as well as that which I have not removed, shall be hereby annulled, and accounted as the dust of the earth,

דיני בדיקת המין

On the following morning (the 14th day of Nissan) all leaven must be removed before 10 o'clock, when that which was collected the preceding evening is burnt, the master of the house previously saying the following:—

According to the German and Polish Jews say the following— פָּל־חֲמִירָא וַחֲמִיעָא דְאִפָּא בִרְשׁוּתִי הַּחֲמִמִיה וֹּרְלָא חֲמִמֵּיה וְּדְלָא בִעַרְמֵּיה לִבְּטִיל וְלְהֵנִי בְּעַבְּרָא דְאַרְעָא:

According to the Spanish and Portuguese Jews say the following—
בָּל הַמִירָא רְאִבְּא בִרְשׁוּתִי רְהְוֹיתֵיה וּרְלָא הְוֹיתֵיה בְּעַרְתֵּיה לְהָוִי בָטִיל וְחָשִׁיב בְּעַבְּרָא
רְבֵּעִרְתֵּיה וּרְלָא בַעַרְתֵּיה לֶהְוִי בָטִיל וְחָשִׁיב בְּעַבְּרָא
רַבִּעִרְתֵּיה וּרְלָא בִעַרְתֵּיה לֶהְוִי בָטִיל וְחָשִׁיב בְּעַבְּרָא
רַבִּעְרְתֵּיה וּרְלָא בִעַרְתֵּיה לָּהְוִי בְטִיל וְחָשִׁיב בְּעַבְּרָא

If the master of the house should be away from home, he must annul the leaven, as above, wherever he may be, except he appointed

another person to do so for him.

If the eve of the Passover should happen on Sabbath, the search must be made on the preceding Thursday evening, and the leaven burnt (but without annulling it) before noon on Friday. Everything leavened must be removed previous to the commencement of Sabbath, reserving only the two meals for Sabbath night and morning. After breakfast on Sabbath morning the cloth on which the meal has been eaten must be shaken out, and the utensils put away with those used for leaven. The master must then duly annul the leaven by saying כל המירא, as above, whether anything be left from that meal or not. He must be careful in giving the remaining leaven to a gentile that it be not carried into the reshuth harabim, a public place, or he may cover it over with a vessel till the close of the first days of the Feast, when it may be removed. Should a person find leaven in his house during the Passover, and the discovery be made during one of the middle days, it must be removed immediately; but should it be on one of the holydays, he must cover it with some vessel until night (מוצאי י"ט), when it must be removed.

LAWS RELATING TO THE ANNULMENT OF LEAVEN.

On the following morning (the 14th day of Nissan) all leaven must be removed before 10 o'clock, when that which was collected the preceding evening is burnt, the master of the house previously saying the following:—

According to the German and Polish Jews say the following-

All manner of leaven which is in my possession, that which I have seen, as well as that which I have not seen; that which I have removed, as well as that which I have not removed, is hereby annulled and accounted as the dust of the earth.

According to the Spanish and Portuguese Jews say the following-

All leaven that is in my possession, that which I have seen, as well as that which I have not seen; that which I have removed, as well as that which I have not removed, shall be hereby annulled, and accounted as the dust of the earth.

If the master of the house should be away from home, he must annul the leaven, as above, wherever he may be, except he appointed another person to do so for him.

If the eve of the Passover should happen on Sabbath, the search must be made on the preceding Thursday evening, and the leaven burnt (but without annulling it) before noon on Friday. Everything leavened must be removed previous to the commencement of Sabbath, reserving only the two meals for Sabbath night and morning. After breakfast on Sabbath morning the cloth on which the meal has been eaten must be shaken out, and the utensils put away with those used for leaven. The master must then duly annul the leaven by saying "All leaven," &c., as above, whether anything be left from that meal or not. He must be careful in giving the remaining leaven to a gentile that it be not carried into the reshuth harabim, a public place, or he may cover it over with a vessel till the close of the first days of the Feast, when it may be removed. Should a person find leaven in his house during the Passover, and the discovery be made during one of the middle days, it must be removed immediately; but should it be on one of the holydays, he must cover it with some vessel until pight (going out of the Festival) when it must be removed.

סימן לסדר של פסח:

2 ורהץ	י קַרָשׁ י

יַהַץ • פַּרְפַּם • • יַהַץ •

• בַּהַיץ • בַּהַיץ •

י מוֹצִיא • מבְּה •

• קרור • יבוֹבֶךְ •

י אַלְהָן עוֹרֵךְ • יוֹבְרָ זְפַוּן י 11 שֶׁלְהָן

• הַלֵּל • בַּרַך • הַלֵּל • בַּרַך • הַלֵּל

• לְרָצְה 15

ORDER OF PERFORMING THE CEREMONY.

- 1.—SAY THE SANCTIFICATION.
- 2.—Wash the hands [without saying the Blessing].
- 3.—Take the Parsley, &c.
- 4.—DIVIDE the middle cake.
- 5.—RELATE THE NARRATIVE.
- 6.—Wash the hands [saying the Blessing].
- 7.—Say the Blessing "who bringeth forth bread."
- 8.—Take the uppermost CAKE.
- 9.—Eat the BITTER HERBS.
- 10.—Wrap the horseradish and cake with the "charoseth." (1)
 - 11.—Prepare the table for the repast.
- 12.—Eat the HIDDEN, i. e. the half of the middle cake which has been put aside.
 - 13.—SAY GRACE after Meat.
 - 14.—Say the Hallel, or Psalms of praise.
 - 15.—Pray for the DIVINE ACCEPTANCE of the Service.

קדש.

Fill the first cup and say-

קדוש של פסחי

SANCTIFICATION FOR THE PASSOVER.

If the Feast happens on the Sabbath begin here— וַיָהִי עֶרֶב וַיִּהִי בֹּקֶר

יוֹם הַשִּׁשִׁי וַיְכָלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צְּבְאָם:
וַיְכַל אֶלהִים בִּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאִּבְתּוֹ אֲשֶׁר עֲשָׂה:
וַיִּשְׁבּוֹת בַּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מלַאבְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה:
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַהֵשׁ אֹתוֹ כִּי
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַהֵשׁ אֹתוֹ כִּי
בוֹ שָׁבַרת מכָּל-מְלַאבְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֶלֹהִים לְּעֲשׁוֹת:

If the Feast happens on a Week-day, or at the conclusion of the Sabbath, begin here.

פַבָּרִי פְּרָגּן בְּרוּךְ אָתָּה יָיָ אָּלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם • בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶּן:

בְּנוּ מִבָּל-עָם · וְרוֹמֲמָנוּ מִבֶּל רְשׁוֹן · וְקְרִשְׁנוּ בְּחַר־

SANCTIFICATION.

Fill the first cup and say—
SANCTIFICATION FOR THE PASSOVEL

If the Feast happens on the Sabbath begin here—
"It was evening, and it was morning,"

The sixth day—"And the heavens and the earth were finished, and all their hosts. And on the seventh day God ended his work which he had made: thus he rested on the seventh day from all his work which he had made. And God blessed the seventh day, and sanctified it: because he thereon rested from all his work, which God had created and made."

If the Feast happens on a Week-day, or at the conclusion of the Sabbath, begin here.

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who createst the fruit of the vine.

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hath chosen us from among all people, and exalted us above all languages, and sanctified us with his commandments; and with love hast thou given us, O

בּמְצְוֹתְיוֹ . וַתְּמֶּן-לְנוֹ יִיְ אֶלְהֵינוֹ בְּאַהֲבָה (חַבְּּים וּוְמֵנִים וּוֹמֵן הוותנוֹ (On Sabbath add בִּאַהַבָּה) בִּלְרָא לְדָשׁ וֹבֶר לִיצִיאַת מִצְרִים · כִּי בְנוֹ בְהַרְּהָּ מִלְרָא לְדָשׁ וֹבֶר לִיצִיאַת מִצְרִים · כִּי בְנוֹ בְהַרְהָּ וְמִוֹ חֵרוֹתֵנוֹ (מִצְרִים · כִּי בְנוֹ בְהַרְּהָּ וְמִוֹ הִוֹנְתִי לְדָשׁׁהְ מִבְּל הָעָמִים (On Sabbath add) וְשַבְּרת וֹשְבָּרת) וּמִלְנְינוֹ י בְּרוּךְ אַהָּה וִבְרְצוֹן בְּשִׁמְּה מוֹלְנִיי לְרְשִׁךְ לְּנְנוֹ י בְּרוּךְ אַהָּה וִבְרְצוֹן) בְּשִׁמְהְה on Sabbath add וְהַוְמֵנִיי לְרְשִׁךְ לְנִוֹי בְּרוּךְ אַהָּה וְיִי מִקְרָּשׁ (מוֹ בּרוּך אַהָּה וִי מִקְרָּשׁ (מוֹ בִּרוּן בִּיּנִים : מִּבְּרִישׁר (וִישִּׁרְאֵל וְהַוְמַנִּיִם :

On Saturday Night שֶׁהְחֵיְנוּ is omitted here, and said after in the next page.

יָנְיּמְנוּ יִיָּ אֶלְהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם • שֶׁהָחָינוּ וְקִיִּמְנוּ • וְהִנִּיעָנוּ לַוְּמַן הַנֶּה :

On Saturday Night add the following till הוָה הוֹנות סילוֹמון

בָּרוּךְ אַהָּה וְיָ אֶלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלֶם · בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ :

בְּרוּךְ אַתָּה יָיָ אֶלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם : הַמַּבְּרִיל בּין לֹבֶישׁ לְחוֹל · בִּין אוֹר לְחוֹשֶׁךְ · בִּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים · בִּין יוֹם הַשִּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּּעֲשֶׂה · Lord, our God! (on Sabbath say, Sabbaths for rest, and) solemn days for joy, festivals and seasons for gladness, (on Sabbath say, this day of rest, and) this day of the Feast of Unleavened Cakes, the season of our Freedom; a holy convocation (on Sabbath say, in love) a memorial of the departure of Egypt; for thou hast chosen us, and sanctified us above all people: and thy holy (on Sabbath say, Sabbaths and) Festivals hast thou caused us to inherit with (on Sabbath say, love and favour) joy and gladness. Blessed art thou, O Lord! who sanctifiest (on Sabbath say, the Sabbath, and) Israel, and the seasons.

On Saturday Night the following Blessing is omitted here, and said after "holy and holy," in the next page.

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hast preserved us alive, sustained us, and brought us to *enjoy* this season.

On Saturday Night add the following till "this season."

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who created the light of the fire.

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hast made a distinction between things sacred and profane: between light and darkness, between Israel and other nations, and between the seventh day and the six days of labour. Thou hast also made a distinction

בין קְרָשַּׁת שַׁבָּת לִקְרָשַׁת יוֹם טוֹב הִבְּדַלְתָּ וְאֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה ְקְדַּשְׁתִּי הִבְּדַלְתָּ וֹקְדַשְׁתָּ אֶת עַמְּךּ יִשְׂרָאֵל בִּקְרָשְׁתֶךְּי בָּרוּךְ אַתְּה יִי הַמַּבְּדִּיל בֵּין לְרֶשׁ לְלְרֶשׁ:

On Saturday Night שֶׁהְהֶנְנּ is said here instead of where noticed in the preceding page.

בְּרוּךְ אַתָּה וְיָ וְאֶלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם · שֶׁהָחָיְנוּ וְקְיָּמָנוּ : וְהִנִּיעָנוּ לֵּוְמֵן הַנָּה:

Drink the wine in a leaning position.

רחץ

WASHING THE HANDS.

Wash the hands without saying the usual blessing.

כרפס'

TAKE THE PARSLEY, ETC.

Take some parsley or chervil, and having dipped it in vinegar, cr salt water, distribute it to all present, and say—

בָּרוּך אַתָּה יָי אֶלֹהִינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלְם בּוֹרֵא פְּרִי הָאָרָטָה:

יחץ.

BREAK THE MIDDLE CAKE.

The Master of the house breaks the middle cake in the dish, leaving one half between the two whole ones, and places the other half aside for the "Aficomen."

6 SERVICE FOR THE FIRST NIGHTS OF PASSOVER.

between the holiness of the Sabbath, and the sacredness of the Festival; sanctified the seventh day above the six days of labour; and separated, and sanctified thy people Israel with thy holy service. Blessed art thou, O Lord! who maketh a distinction between holy and holy.

On Saturday Night the following Blessing is said here, instead of where noticed in the preceding page.

Blessed art thou, O Lord, our God! King of the universe, who hast preserved us alive, sustained us, and brought us to *enjoy* this season.

Drink the wine in a leaning position.

WASHING THE HANDS.

Wash the hands without saying the usual blessing.

TAKE THE PARSLEY, &c.

Take some parsley or chervil, and having dipped it in vinegar, or salt water, distribute it to all present, and say—

Blessed art thou, O Lord, our God, King of the universe, who createst the fruit of the earth.

BREAK THE MIDDLE CAKE.

The Master of the house breaks the middle cake in the dish, leaving one half between the two whole ones, and places the other half aside for the "Ancomer-"

מגידי

THE SERVICE FOR THE PASSOVER.

He then elevates the dish containing the bone and egg, and all at the table take hold thereof, and say—

בְּהָא לַהַמְא עַנְיָא הּי אֲכָלוּ אַבְהָתְנָא בְּאַרְעָא רְמִצְרֵיִם • כָּל הּכְבִּין יֵיתִי וְיֵכוֹל • כָּל הּצְרִיךְ יֵיתִי וְיִבְּסַח : הַשַּׁתְּא הָכָא • לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא רִישִׂרָאֵל : הַשַּׁתָּא עַבְבִּי • לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּגִי חוֹרִין:

Fill the second cup of wine, the youngest present then asks:-

מַה נִשְּׁתַנָּה הַפַּיְלָה הַנָּה מִבָּל הַבֵּילוֹת י שֶׁבְּכָל הַבִּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חָמֵץ וּמַצָּה הַלַּיְלָה הַנָּי בָּלוֹ מַצָּה שִׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׁאַר יָרְקוֹת : הַלַּיִלָּה חַנֶּה (בְּלוֹ) מָרוֹר י שָׁבְּכְל הַלֵּילוֹת

THE SERVICE FOR THE PASSOVER.

He then elevates the dish containing the bone and egg, and all at the table take hold thereof, and say—

¹This is the bread of affliction which our ancestors ate in the land of Egypt: let all that are hungry enter and eat; let all that are in want come hither and observe the Passover. This year we celebrate it here; but we hope next year to celebrate it in the land of Israel: this year we are bondsmen,² but next year we hope to be freemen.

Fill the second cup of wine, and remove the dish from the table, the youngest present then asks:—

Wherefore is this night distinguished from all other nights, that on all other nights we should eat either leavened or unleavened bread, while on this night it must be all unleavened bread; that on all other nights we should eat any spicies of herbs, while on this night we eat bitter herbs; that on all other nights we should not immerse the herbs we eat even once, while on this night we do it twice;

¹ This part of the "Hagadah" dates from the Babylon captivity, when the Chaldaic, in which it is written, was the vernacular, and such was employed for this hospitable invitation to the poor and pedy.

² In captivity.

מִין אָנוּ מַטְבִּילִין אָבִּילוּ פַּעַם אָהָת: הַלַּיְלָה הַנֶּה שְׁהֵּי בְּעָמִים: שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְבִים וּבֵין מְסְבִּין הַלַּיְלָה הַנֶּיָה בְּנָּוּ מְסְבִּין:

אָבְרִים הָיִינוּ לְפַּרְעֹה בְּמִצְרַיִם יּ וַיּוֹצִיאֵנוּ יִיְּ אָלֹהִינוּ מִשְׁם בְּיָד הְוָקְה וּבִוְרוֹע נְטוּיָה יּ וְאָלוּ לֹיא הוֹצִיא הַפְּרוֹשׁ בְּרוֹךְ הוּא אֶת־אֲבְּרִים מִמִּצְרַיִם הָבִי אָנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ מְשְׁעְבָּרִים הָיִינוּ לְפַּרְעֹה בְּמִצְרִיִם יּ וַאֲפִּילוּ בְּלָנוּ הַכְמִים יּ הָנִינוּ לְפַבְּרֹנוֹ וְבְנִים יּ בָּלְנוּ ווֹרְעִים אֶת הָהוֹרָה י מִצְוָה עָלֵינוּ לְפַבֵּר בִּיצִיאַר מִצְרִים הָבִיי זָה הָבְרִים הַבִּי בִּבוֹנִים הַמַּרָבָּה לְפַבֵּר בִּיצִיאַר מִצְיִיִם הַבִּיי זָה מְשָׁבָּח :

מַנְצַשֶּׁה בְּרַבִּי אֶלִיצֶזֶר וְרַבּי יְהוֹשֶׁצַ וְרַבִּי אֶלְעזֶר בּּן צַוְרִיה וְרַבִּי צַקִיבָא וְרַבִּי מַרְפּוֹן שָׁהָיוּ מְסְבִּין בּּבְנֵי בְרָק ֹי וְהָיוּ מְסַבְּּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם בָּל אתוֹ that on all the other nights we should eat and drink either in a sitting or a leaning position, while in this night we all of us lean?

Place the dish on the table and continue:-

Because we were slaves unto Pharaoh in Egypt, and the Eternal, our God, brought us forth thence, with a mighty hand and an outstretched arm. And if the Most Holy, blessed be He, had not thus brought forth our ancestors from Egypt, we, and our children, and our children's children, would have still continued enslaved by Pharaoh' in Egypt. Therefore, even if we were all of us sages, all of us men of understanding, all of us elders, all of us learned in the law, it would still be imperative upon us to narrate the departure from Egypt; and whoever dilates on the narrative of the departure from Egypt, is accounted praiseworthy.

Even as was done by Rabbi Eliezar, Rabbi Joshua, Rabbi Elazar ben Azariah, Rabbi Akievah, and Rabbi Tarphon, who, being entertained by the inhabitants of Berak, were narrating the departure of Egypt all that night, until their disciples came and said unto them:

¹ In testimony of our present independence as compared with the state of our fathers in Egypt.

² The common title of all Egyptian kings.

הגדה של פסח

הַבּיְלֶה · עַר שֶׁבָּאוּ הַלְמִיבִיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם רַבּוֹתִינוּ הּגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית :

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן צְּזַרְיָה י הָרֵי אָנִי בְּבֶן שִּׁבְעִים שָׁנָה י וְלֹא זָבִיתִי שֶׁהֵאָמֵר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלֵּילוֹת · עַר שָׁרְּלְשָׁה בָּן זוֹמָא שֶׁנָּאָמֵר לְמַעַן הִזְבּוֹר אֶת־יוֹם צֵאתְךּ מֵאֶרִץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי חַיֶּיְךּ יְמֵי חַיֶּיִךְ יִמִי חַיֶּיִךְ הַלֵּילוֹת : וַחְבָּמִים חַיִּיִךְ הַנְּיִרוֹת : וַחְבָּמִים הַיִּיִרְ הַעִּיִרְ הַעִּיִרְ הַעִּירוֹת : וַחְבָּמִים מִיִּיךְ הָעוֹלְם הַנִּירוֹת : נַחְבָּמִים מִיִּיךְ הָעוֹלְם הַנִּיְה בָּל יְמֵי חַיָּיִךְ לְהָבִיא לִימוֹת הַפְּשִׁיחַ :

הַּרוּךְ הַפָּקוֹם בָּרוּךְ הוּא י בָּרוּךְ שֶׁנְּתֵן תּוֹרָה לְעַמוֹ יִשְׂרָאֵל בָּרוּךְ הוּא : כְּנָגֶר אַרְבָּעָה בָנִים דְּבְּרָה תּוֹרָה אֶחָר חָכָם · וְאֶחָר רָשָׁע · וְאָחָר הָּם · וְאֶחָר שָׁאִינוֹ יוֹבֵע לִשְׁאוֹל :

תַּכֶּם מַה הוּא אוֹמֵר מָה הָצֵרוּת וְהַחָּקִּים וְהַפִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ אֶצְלֹהֵינוּ אֶתְכֶם: וְאַף אַתָּה אֶמֶר־לוֹ כְּהַלְכוֹת הַפֶּסַה אֵין מַבְּטִירִין אַתַּר הַבָּּסַח אֲבִּיקוֹמֶן: "Masters, the time hath arrived to read the Morning Shemang."

Rabbi Elazar, the son of Azariah, said, Verily I am a man of nearly seventy years of age: yet was I not able to prove that the narration of the departure from Egypt should be at night, until the son of Zoma expounded it from the passage where it is said, "That thou mayest remember the day of thy going forth from Egypt the whole of the days of thy life." "The days of thy life, said he, "refer to the days alone, but the whole of the days of thy life," include the nights also. The sages, however, explain this text thus: "The days of thy life, refer to this world only, but the whole of the days of thy life, include even the time of Messiah."

Blessed be God, the Omnipresent. Blessed be He who hath given the law to his people Israel. Blessed be He, whose law speaketh of the four different characters of children, whom we are to instruct on this occasion, the wise, the wicked, the simple, and the one who hath not capacity to inquire.

What says the wise son? He asks: "What are the testimonies, the statutes, and the judgments which the Eternal, our God, hath commanded you?" Then thou shalt surely indoctrinate him in the laws of the passover, duly teaching him that after the paschal offering no dessert must be added.

¹ Portions of the Law (Deut. vi. 4—10, &c.,) which must be read twice daily, as part of our worship.

2 Deut. xvi. 3.

3 Ibid. vi. 20.

⁴ Even as the Paschal lamb was the last thing eaten on the night of the Passover, so we now eat a piece of the middle cake "as aficomen," after which nothing more may be caten.

רְשָׁע מַה הוּא אוֹמֵר מָה הָעַבוֹרָה הַוּאֹת לְכֶם: לְכֶם וְלֹא לוֹ : וּלְפִּי שֶׁהוֹצִיא אֶת עַצְמוֹ מִן הַכְּלְל בְּפַר בְּעָקְר י וְאַף אַתָּה הַקְהֵה אֶת שִׁנִּיו וָאָמָר לו בַּעַבוּר זֶה עָשָׂה יָיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם: לִי וְלֹא לוֹ • אָלֹּוּ הָיָה שָׁם • לֹא הָיָה נִגִּאָר:

תָם מַה הוּא אוֹמֵר מַה זּאֹת וְאָמַרְהָּ אֵלְיו בְּחֹנֶק יִד הוֹצִיאָנוּ יִיָ מִמִּצְרֵיִם מִבֵּית עֲבָרִים:

וְשָׁאֵינוֹ יוֹרֵעַ לִשְׁאוֹל אַתְּ בְּתַח לוֹ · שֶׁנְּאֲבֵר וְהִנִּדְתָּ לְבִנְךְ בִּיוֹם הַהוֹא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זָה עֲשָׂה יָיָ לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרִים:

יְכוֹל מֵראשׁ חֹבֶשׁ הַלְּמוּד לוֹמַר בַּיוֹם הַהוּא יּ אִי בַּיוֹם הַהוּא יָכוֹל מִבְּעוֹד יוֹם י תַּלְמוּד לוֹמֵר בַּעֲבוּר זָה י בַּעֲבוּר זָה לֹא אָמַרְתִּי י אֶלְּא בְּשָׁעָה שָׁיֵשׁ מַצְּה וּמָרוֹר מָנָחִים לְּכְּנֶיךְ:

מְתְּחִלְּה עוֹבְדִי עֲבוֹרָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ וְעַכְשָׁיוּ מְבּוֹתִינוּ וְעַכְשָׁיוּ מְבְּבִי הַשְּׁלֵה הַפְּקוֹם לַעֲבוֹרְתוֹ שֶׁנָאֲמֵר וַיֹּאֹמֶר יְהוֹשְׁעַ אֶל־כִּל־הָעְם כֹּה אָמֵר יְיִ אֶלְהֵי ישִׂדְאֵל בְּעֵבֶר הַנְּתָּבוּ יְאַבוֹתִיכָם מֵעוֹלְם · הֶרַח אֲבִי אַבְרָהָם הַנְּהָר יִשְׁבוּ אֲבוֹתִיכָם מֵעוֹלְם · הֶרַח אֲבִי אַבְרָהָם וַאֲבִי נָחוֹר · וַיַּעַבְרוּ אֲלֹהִים אֲבֵּרִים :

וָאֶפַּןה אֶת־אָבִיכֶם אֶת־אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר י וְאוֹלֵךְ אוֹתוֹ בְּכָל־אֶרִץ בְּנָעַן וָאַרְבֶּה אֶרת־וַרְעוֹ וָאֶתֵן לוֹ What says the wicked son? He asks: "What mean you by this service?" He says you expressly to except himself; and since he thus excludes himself from the collective body of the nation, he denies a principle of faith. Therefore must thou retort upon him by saying: "This is done, because of what the Eternal did for ME when I came forth from Egypt;" for ME, and not FOR HIM: since had he been there, he would not have deserved to be redeemed.

What says the simple son? He only asks: "What is this?" But thou must tell him, "With might of hand did the Eternal bring us forth from Egypt, from the house of bondage."

And with him who hath not capacity to inquire, thou must open the discourse, as it is said: 5 "And thou shalt relate to thy son on that day, this is done because of what the Eternal did for me when I went forth from Egypt."

Can this explanation be given from the commencement of the month (Nissan)? Nay; scripture expressly states "on that day." If on that day, is it permissible to give it in the day-time? Nay; for the text further says "the reason of this." The expression: THE REASON OF THIS, can only be used at THE time when the unleavened bread and bitter herbs are set before thee.

Originally our ancestors were worshippers of idolatry: but now the Omnipresent God hath brought us near to his worship, as it is said. And Joshua said unto all the people, thus saith the Eternal, the God of Israel: "On the other side of the river dwelt of old your ancestor Terah, the father of Abraham and the father of Nahor, and they worshipped other gods."

And I took your father Abraham from the other side of the river, and I made him go throughout all the land of

¹ Ex. xii. 26. ² Heb. Set his teeth on edge. ³ Ex. xiii. 8. ⁴ Ex. v. 14. ⁵ Ex. v. 8.

[•] The 14th day on which the Paschal lamb was slaughtered.

7 In the evening.

8 Joshua xxiv. 2—4.

אָת־יִצְּחָק י זָאֵהֶן לְיִצְחָק אֶת יַצְלָב וְאֶרת עַשִּׁיו י נָאֶהֵן לְעַשָּׁו אֶת הַר שֵׁעִיר לְרָשָּׁרת אוֹתוֹ י וְיִעַלְב וּבָנָיו יָרִרוּ מִצְרִיִם:

פָרוּך שׁוֹמֵר הַבְּטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל • בְּרוּךְ הוּא שְׁהַבְּרוּשׁ בָּרוּךְ הוּא חִשַּׁב אֶת-הַמֵּץ י לַעֲשׁוֹת כְּמָה שֵׁבְּאָמֵר לְאַבְרָהְם אָבִינוּ בִּבְרִית בִּין הַבְּּתָרִים • שֶׁבְּאָמֵר וְיֹּאמֶר לְאַבְרָהם יְרֹעַ תַּרַע כִּי גֵר יִהְיֶה שָׁנְאָמֵר וִיֹּאמֶר לְאַבְרָהם יְענּוּ אֹתָם אַרְבַּע יִרְעַרְ בּּאָרֶץ לֹא לְהֶם וַעֲבְרוּם וְענּוּ אֹתָם אַרְבַּע מַאוֹרת שְׁנָה : וְגַם אֶרת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֵּבֹרוּ דְּן מֵאוֹר בִּיְעִבֹרוּ וְעַנּוּ אִבְרוֹר וְצִבְרוּם אָרֵבְּע אָרָר יִצְבֹרוּ בְּן אָנִבְּרוּ וְצִבְּרוּם אָרָבִין יִצְאוּ בִּרְכוּשׁ נְּרוֹל:

Lift up the cup of wine and say-

וְהִיא שֶׁצְמְרָה לַאֲבוֹתִינוּ וְלְנוּ י שֶׁלּא אֶחְר בִּלְבֵּר עַמֵר עָלֵינוּ לְכַלּוֹתִינוּ י אֶלָּא שֶׁבְּכָל הּוֹר וְדוֹר עוֹמָדִים עָלֵינוּ לְכַלּוֹתִינוּ י וְהַקְּרוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּרִם:

Put down the cup.

צא וּלְמַר: מַרה בִּקִשׁ לָבָן הָאַרַפִּי לַעֲשׂוֹרת לָאַ נְוַר אֶלָּא עַל הַוְּכָּרִים לָאַנְעָלְב אָבִינוּ י שֶׁפַּרִעֹה לֹא נְוַר אֶלָּא עַל הַוְּכָּרִים

Canaan, and I multiplied his seed: and I gave him Isaac; and I gave unto Isaac, Esau and Jacob; and I gave Esau Mount Seir to inherit, but Jacob and his children went down to Egypt.

Blessed is He who observeth his promise unto Israel. Blessed is He who even computed beforehand, the end of the captivity, in order, faithfully to perform what he promised our father Abraham between the parts; as it is said: "God said unto Abraham, Know of a surety that thy posterity shall be a stranger in a land not theirs, and shall serve them: and they shall afflict them four hundred years; and that nation also whom they shall serve, I will judge: they shall afterwards go forth with great substance."

Lift up the cup of wine and say-

And it is that *promise* which has sustained our fathers and ourselves; for not one only has risen up against us, but in every generation some have arisen against us to exterminate us, but the Holy One, blessed be he, always delivers us from their hands.

Put down the cup.

Go forth and learn what Laban, the Syrian, purposed to do to Jacob, our father; Pharaoh put forth his decree against the males only, while Laban designed to extirpate

¹ Gen. xv. 13, 14.

וֹלָבָוֹ בִּקִשׁ לַעַקוֹר אֶת הַבֹּל · שֶׁנָאֲמֵר אֲרַמִּי אֹבֵר אָבי וַיֵּרֶר מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי שָׁם לְגוֹי נְּדוֹל עָצוּם וָרֶב:

וַיָּרָד מִצְרַיִּמָה י אָנוּס עַל פִּי הַדְּבּוּר : וַיְּגָר שָׁם י מְלֵמֵר שָׁלֹא יָרַד יַעֲלְב אָבִינוּ לְהִשְּׁחֵקּקעַ בְּמִצְרַיִּם אֶלָא לְגוּר שָׁם י שֶׁנָּאֶמֵר וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה לְגוּר בָּאָרֶץ בָּאנוּ בִּי־אֵין מִרְעָה לַצֹאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךְ בִּי־ כָבַד הָרָעָב בְּאָרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יִשְׁבוּ־נָא עֲבָדֶיךְ בִּי־ בְּאֶרֶץ וּשָׁן:

בּמְתִי מְעָט ּ בְּמָה שֶׁנָּאֲמֵר בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יְרְדוּ אֲבֹתִיךְ מִצְרִיְמָה וְעַתָּרֹ שָׂמְךּ וְיָ אֶלֹהָיךְ בְּכוֹרְבֵי הַשָּׁמֵיִם לָרֹב :

וְיָהִי שָׁם לְגוֹי : מְלַמֵּר שֶׁהְיוּ יִשְּׂרָאֵל מְצִיְנִים שָׁם : נְּרוֹל וְעָצוּם · כְּמָה שֶׁנְּאֲמֵר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרָהּ וֹיִנְעָצִּים · כְּמָה שֶׁנָּאֲמֵר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרָצוּ וַיִּיְרָבֵּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹר מְאֹר וַתִּמְּלֵא הָבִּי וִיִּיְרָבֵּוּ וַיִּעַצְמוּ בִּמְאֹר מְאֹר וַתִּמְּלֵא הָבִּי יִשְּׂרָאֵוּ הַאָּרֶץ אֹתָם :

וָרָב : בְּמָה שֶׁנֶּאֲמַר רְבְבָה בְּצֶמַח הַשְּׂדֶה נְתַתִּיךְ

the whole nation, as it is said: A Syrian [Laban] had nearly caused my ancestor [Jacob] to perish, and he went down unto Egypt and sojourned there with but few persons, and he there became a nation, great, mighty, and numerous.

"And he went down into Egypt," constrained by the word of God; "and he sojourned there." This teaches that he went not down to settle but to sojourn; as it is said, "And they said unto Pharaoh, we have come to sojourn in the land, for there is no pasturage for the flocks which thy servants have, because the famine is sore in the land of Canaan; now, therefore, we pray thee, let thy servants dwell in the land of Goshen."

"WITH BUT FEW PERSONS;" as it is said, "With three score and ten persons thy fathers went down to Egypt; and now the Eternal, thy God, hath made thee as the stars of heaven, for multitude."

"AND HE THERE BECAME A NATION." This teaches that Israel was thus noted, even there in Egypt. "Great and Mighty;" as it is said, "And the children of Israel were prolific, and increased abundantly, multiplied, and became exceedingly mighty, and the land was filled with them."

"And numerous;" as it is said, "I have made thee into a myriad as the growth of the field, and thou hast

¹ Deut. xxvi. 5.
4 Deut. x. 22.

² Gen. xlvi. 3. ⁵ Exod. i. 7.

Ibid. xlvii. 4.Ezek. xvi. 7.

וַהְרְבִּי וַהְגְּדְלִי וַהָּבוֹאִי בַּעַרי אֲרָיִם שָׁרִים **נְלֹנ**ּוּ וּשְּׂעָרֵךְ צִבֵּיהַ וְאַהְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה:

וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרָיִים וַיְעַנוּנוּ וַיִּהְנוּ עָלֵינוּ עֲלֵינוּ עֲבֹרָה קִשָּׁה:

וְיָרֵעוּ אֹתָנוּ הַפִּצְרִיִם · פִּמָה שֶׁנֶּאָמֵר הָבְה נִתְחַבְּמָה לוֹ בֶּן־יִרְבֶּה וְהָיָה בִּי תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹכַף נַּם־הוּא עַל שֹׁנְאִינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ וְעָלָה מִן־ הָאָרֵץ:

וְיַעַנוּנוּ · כְּמָה שֶׁנֶּאֶמֵר · וַיְשִׂימוּ עָלְיוּ שָׂרִי מפִּים לְמַעֵּן עַנֹּתוֹ בְּסִבְּלֹתָם וַיִּבֶּן עָרֵי מִסְבְּנוֹרת לְפַּרְעֹה אֶרִיפִּתֹם וְיָבֶן עָרֵי מִסְבְּנוֹרת לְפַּרְעֹה אֶרִיפִּתֹם וְיָבֶן עָרֵי מִסְבְּנוֹרת לְפַרְעֹה אֶרִיפִּתֹם וְאֶרִיבּתֹם אֶרת־בְּנֵי מָשְׁרִּה בְּמָרה שֻׁנָּאֲמֵר וַיַּעַבִירוּ מִצְרַיִם אֶרת־בְּנֵי מִשְׁרָבֵיר בְּמָרה שֶׁנָּאֲמֵר וַיַעַבִירוּ מִצְרַיִם אֶרת־בְּנֵי יִשִׂרָאֵל בִּפְּרֶך:

וַנּצְעַק אֶל־יָיָ אֶלֹהֵי אָבֹתִינוּ וַיִּשְׁמַע יִיָ אָת־קֹלֵנוּ וַיַּרָא אֶה־עָנִונוּ וְאֶת־עָמָלֵנוּ וְאֶת־לַחָצֵנוּ:

וַנְצְעַק אֶל־יִי אֶלֹהֵי אֲבֹתִינוּ בּקְה שֶׁנָּאֲמֵר וַיְהִי בַּיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרִים וַיִּאִנְחוּ בְנֵי־ יִשְׂרָאֵל מִן-הָעֲבֹרָה וַיִּיְעָקוּ • וַהַּעַל שַׁוְעָהָם אֶל-הָאֵלֹהִים מִן-הָעֲבֹרָה :

וַיִשְׁמַע יְיָ אֶת־קֹבֹנוּ י בְּמָה שֶׁנְּאֶמֵר וַיִּשְׁמַע אֶלֹהִים

increased and waxed great, and art possessed of excellent ornaments; thy breast are now formed and thine hair is grown, whereas thou wast naked and bare."

"And the Egyptians ill-treated us, and afflicted us, and imposed upon us heavy bondage."2

"THE EGYPTIANS ILL TREATED US;" as it is said,"
"Come, let us deal wisely with them, lest they should multiply, and it come to pass, that when a war should occur, they also be added to our enemies, and fight against us and go up from the land."

"And AFFLICTED US;" as it is said, "And they set taskmasters over them, in order to afflict them with their burdens: and they built stone cities for Pharaoh, Pithom and Raamses." "And they imposed upon us heavy bondage;" as it is said, 5 "And the Egyptians made the children of Israel serve with rigor."

"AND WE CRIED UNTO THE ETERNAL, THE GOD OF OUR FATHERS, AND THE ETERNAL HEARD OUR VOICE, AND SAW OUR AFFLICTION AND OUR SORROW, AND OUR OPPRESSION."6

"And we cried unto the Eternal, the God of our fathers;" as it is said,7 "It came to pass, after many days, that the king of Egypt died, and the children of Israel sighed on account of the bondage, and they cried, and their plaint went up to God, on account of the bondage.

"AND THE ETERNAL HEARD OUR VOICE;" as it is said,

¹ Ezek. xvi. 7. ⁴ Exod. i. 11. ⁷ Exod. ii. 23.

² Deut. xxvi. 6. ⁵ Exod. i. 13.

 ⁸ Exod. i. 10.
 6 Deut. xxvi. 7.

⁸ Exod. ii. 23.

אֶרת-נַאָּקָתָם וַיִּיְכֹּר אֶלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְּרָהָם אֶת־יִצִּחָק וָאֶת־יַצִּקֹב :

וַיִּרְאַ אֶת־עָנְיֵנוּ · זוּ פְּרִישׁוּרֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ : כְּמָה שָׁנָאֲטַר וַיַּרָא אֱלֹהים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל · וַיַּרַע אֱלֹהִים :

וְאָת־נְצַמְלֵנוּ · אֵלּוּ הַבְּנִים · בְּמָה שֶׁנֶּאֲמַר בְּל-הַבֵּן הַיִּלּוֹר הַיְאֹרָה תַּשְׁלִיכָהוּ וְכָל-הַבַּת הְחֵיוּן:

וְאֶת־לַּחֲצֵנוּ זָה הַדְּהַק יּ כְּמָה שֶׁנְּאֶמֵר וְגַם רָאִיתִי אֶת־הַלַּחַץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לוֹחַצִים אוֹתָם:

וּיוֹצִיאֵנוּ יְיָ מִּמִּצְרֵיִם בְּיָר הְוֹקְקְה וּבְוְרֹע נְטוּיָרה וּבְמֹרָא נָּרוֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמוֹפְּתִים:

וֹיוֹצִיצִנּוּ יָיָ מִמִּצְרַיִם · לֹא עַל יְיֵדִי מַלְאָךְ · וְלֹא עַל יְבִי שָּׂרְף · וְלֹא עַל יְבִי שָׁלִיחַ · אֶלָּא הַקָּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בִּכְבוֹרוֹ וּבְעַצְמוֹ · שֶׁנֶּאֲמֵר וְעָבַרְתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרִים בַּלַיְלָה הַיָּה וְהִבָּתִי כְּל-בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מִאְרָם וְעַר-בְּרִמָה וּבְּכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אָנֶשֶׂה שְׁבָּמִים אָנִי יִי:

וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי רָא מֵלְאָך : וְהַבֵּתִי כָּל בְּכוֹר י אֲנִי וְלֹא שִּׂרְף · וִבְכְל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶצֶשֶׂה שְׁבָּמִים · אֲנִי וְלֹא הַשְּׁלִיחַ · אֲנִי יְיָ · אֲנִי הוּא וְלֹא אַהֵר · "God heard their groaning, and God remembered his covenant with Abraham, with Isaac, and with Jacob."

"AND HE SAW OUR AFFLICTION;" this refers to the prevention of connubial associations; as it is said, "And God saw the children of Israel and God had knowledge of their affliction.

"AND OUR SORROW;" this refers to the destruction of the male children; as it said, "Every son that is born you shall cast into the river, and every daughter ye shall save alive."

"And our oppression;" this refers to the severity employed; as it is said, "And I have also seen the oppression wherewith the Egyptians oppress them."

"AND THE ETERNAL BROUGHT US FORTH FROM EGYPT WITH A STRONG HAND AND WITH AN OUTSTRETCHED ARM, WITH GREAT TERROR, AND WITH SIGNS AND WITH WONDERS." 5

"And the Eternal brought us forth from Egypt;" not by the agency of an angel, not by the agency of a seraph, nor by the agency of a messenger; but the Most Holy, blessed be He, in His own majesty, and in His proper person; as it is said, "I will pass through the land of Egypt on this night, and I will smite every first-born in the land of Egypt from man unto beast: and on all the gods of Egypt I will execute judgment. I, the Eternal."

"I WILL PASS THROUGH THE LAND OF EGYPT." I MYSELF and not an angel; "AND I WILL SMITE EVERY FIRSTBORN," I MYSELF and not a scraph; and "ON ALL THE
GODS OF EGYPT I WILL EXECUTE JUDGMENT;" I MYSELF
and not a messenger: "I THE ETERNAL," I it shall be,
and none other.

Exod. ii. 24.
 Ibid. ii. 25.
 Ibid. ii. 25.
 Deut. xxvi. 8.
 Exod. xii. 12.

בְּיֵר חֲזָקְה זוֹ הַדֶּבֶּר · בְּמָה שֶׁנְּאֲמֵר הִנֵּה יֵד-יְיָ הוֹיָה בְּמִקְנְךְ אֲשֶׁר בַּשְּׂדֶה בַּפּוּסִים בַּוְחַמֹרִים בַּגְּמֵלִים בַּבְּקָר וּבַצּאוֹ דֶבֶר כְּבֵר מְאֹד:

וּבְזְרַע נְטוּיָה זוּ הַהֶּרֶב יּ כְּטָה שֶׁנָּאֲמֵר וְחַרְבּוֹ שִׁלוּפָּה בִּיִדוֹ י נְטוּיָה עַל יִרוּשָׁלָם:

וּבְמֹרָא נָדֹל זוֹ גַלּוּי שְׁבִינָה ּ בְּמָה שֵׁנֶּאֲמֵר אוֹ הַנִּפָּה אֲלֹהִים לָבוֹא לָקַהַת לוֹ גּוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמֵפֹּת בְּאֹתֹת וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְהָמְה וּבְיָד חֲזָקָה וּבְוְרוֹע נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדֹלִים כְּכֹל אֲשֶׁר-עֲשָׂה לְכֶם יִי אֶלֹהִיכֶם בְּמִצְרִים לְעִינֶיך :

וּבְאֹתוֹת י זֶה הַמַּשֶּה י בְּמָה שֶׁנְאֲמֵר וְאֶת־הַמַּשֶּה

בּוֶּה הִפַּח בְּיָדֶךְ אֲשֶׁר הַּנְעַשֶּׂה כּוֹ אֶת־הָאֹתֹת:

וּבְמֹפְתִים זָה הַדָּם בְּמָה שֶׁנֶּאֲמֵר וְנָתַתִּי מוֹפְּתִים

בַשָּׁמִים וּבָאָרֶץ · דָּם · וָאֵשׁ · וְתִּמְרוֹת עָשָׁן :

דָבֶר אַחֵר ּ בְּיִד חֲזָקְה שְׁתַּיִם · וּבִוְרֹע נְטוּיָה שְׁתַּיִם · וּבְמֹרָא נָּדוֹל שְׁתַּיִם · וּבְאֹתֹרת שְׁתַּיִם · וּבִמוֹפָּתִים שִׁתַּיִם :

אַלּוּ עֶשֶּׁר כַּבּוֹת שֶׁהַבְיא הַקְּרוֹש בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים בְּּטִצְרִיִם: וְאֵלּוּ הֵן

בָּרָד · אַרְבָּה · חשֶׁךְ · מַבַּת בְּכוֹרוֹת : בַּרָד · אַרְבָּה · חשֶׁךְ · מַבַּת בְּכוֹרוֹת : "WITH A STRONG HAND;" this refers to the pestilence, as it is said, "Behold THE HAND of the Eternal is upon thy cattle which is in the field, upon the horses, upon the asses, upon the camels, upon the oxen, and upon the sheep; there shall be a very grievous pestilence."

"AND WITH AN OUTSTRETCHED ARM;" this refers to the sword, even as it is said, "And a drawn sword is in his

hand, stretched out over Jerusalem."

"AND WITH GREAT TERROR;" this refers to the visible manifestation of the Divine presence, as it is said, "Or hath God tried to go and take him a nation from the midst of another nation, by trials, by signs, and by wonders, and by war, and by a strong hand, and by an outstretched arm, and by GREAT TERROR, according to all that the Eternal your God did for you in Egypt before your own eyes."

"And with signs;" this refers to the rod with which the miracles were wrought; as it is said, "And thou shalt take this rod in thine hand, wherewith thou shalt perform

the signs."

"And with wonders;" this refers to the plague of blood, as it is said, "And I will show wonders in the heavens, and in the earth, blood and fire and pillars of smoke."

Another explanation of the text is as follows, "with a strong hand," denotes two plagues, "and with an outstretched arm," denotes two more, "and with great terror," two more, "and with signs," two more, "and with wonders," two more.

These are the ten plagues which the Most Holy, blessed

be He, brought upon the Egyptians in Egypt, viz.—

BLOOD, FROGS, LICE, A MIXTURE OF NOXIOUS VERMIN, PESTILENCE, BLAINS, HAIL, LOCUST, DARKNESS, and the SLAYING OF THE FIRST-BORN.

1 Exod. ix. 3.

The sword of destruction wherewith the Lord smote the first-born of Egypt.

3 Chron. xxi. 16.

4 Deut. iv. 34.

5 Exod. iv. 17.

6 Joel ii, 30.

בּי יְהוּדָּה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סִימָנִים: רַבָּי יְהוּדָּה הָצִ״ך אַב״שׁ

רָבִי יוֹםִי הַגְּלִילִי אוֹמֵר · מִנֵּין אַתָּה אוֹמֵר שֶׁלְּקוּ הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרִיִם עָשֶּׁר מַכּוֹרת · וְעַל-הַיָּם לָקוּ הַמִּצְרִיִם בְּמִצְרִיִם מַה הוּא אוֹמֵר וַיּאִמְרוּ הַחַּמִשִׁים מַכּוֹרת · בְּמִצְרִיִם מַה הוּא אוֹמֵר וַיּאִמְרוּ הַחַּרְטְמִים אֶל-פַּרְעֹה אֶצְבַּע אֶלהִים הוּא : וְעַל הַיִּם מַה הוּא אוֹמֵר וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת-הַיָּד הַגְּּדֹלְה הַיִּם מַה הוּא אוֹמֵר וַיִּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת-הַיָּד הַנְּדֹלְה אֲשִׁר עָשָׂה יִיְ בְּמִצְרִים וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְיִ וַיַּאֲמִינוּ בַּיִי וּבְמִשֶּׁה עַבְּהּוֹ :

בַּמָּה לָקוּ בְּאָצְבַע · עָשֶׂר מַבּוֹרת · אָמוֹר מֵעַהְה בָּמִצְרָיִם לָקוּ עָשֶׂר מֵבּוֹת · וְעַל הַיָּם לָקוּ הֲמִשִּׁים מַבּוֹת :

רבי אָליעֶזֶר אוֹמֵר · מְנַּיִן שֶׁכָּל מַכָּה וּמַכָּה שֶׁהַבִּיא הַּקְּרוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא על הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרַיִּם הְּיְתָה שֶׁלְבִּע מַכּוֹת · שֶׁנְּאֶמֵר יְשַׁלַח־בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ שֶׁל אַרְבַּע מַכּוֹת · שֶׁנְאֶמֵר יְשַׁלַח־בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עָבְרָה וְזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַהַת מֵלְאֲבֵי רָעִים : עֶבְרָה אַרֹשׁ · מִשְׁלַהַת מַלְאָבִי אַתִּים אַרָּבַע יִּבְעִים יְצְרָה שָׁלשׁ · מִשְׁלַהַת מַלְאָבִי רָעִים אַרְבַּע י אָמוֹר מֵעַהָּה בְּמִּצְרִים לְקוּ אַרְבָּעִים מַבּוֹת :

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר · מִנַּיִן שֶׁבֶּל מַבְּה וּמַבְּה שֵׁהַבִּיא הַקְּרוֹש בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרַיִם הָיְתָרה Rabbi Yehudah arranged them into mnemonic forms: thus, "DETSACH," "ADASH," "BEACHAB."

Rabbi Jose, the Galilean, asks, Whence canst thou deduce that the Egyptians were smitten with ten plagues in Egypt, and that at the Red Sea they were smitten with fifty plagues? He thus replies: In Egypt it is said, "The magicians said unto Pharaoh this is the finger of God;" and at the Red Sea, it is said, "The people saw the mighty HAND wherewith the Eternal had wrought against Egypt, and the people feared the Eternal, and believed in the Eternal, and in his servant Moses.

If then they were smitten with ten plagues by a finger only, from this last passage³ it may be deduced, that in Egypt they were smitten with ten plagues, and at the Red Sea they were smitten with fifty plagues.

Rabbi Eleazar asks, Whence canst thou deduce that each plague which the Most Holy, blessed be He, brought upon the Egyptians, in Egypt, consisted of four several plagues? From where it is said, that "He sent forth against them the fierceness of his anger, wrath, indignation and trouble, a band of evil angels." Wrath is one, indignation two, trouble three, a band of evil angels four: hence it may be deduced that in Egypt they were smitten with fifty plagues, and at the Red Sea they were smitten with two hundred plagues.

Rabbi Akeevah says, Whence canst thou deduce that each plague which the Most Holy, blessed be He, brought upon the Egyptians in Egypt consisted of FIVE plagues?

¹ Exod. viii. 19.

² Ibid xiv. 31.

- Inasmuch as there are fingers on a nand.

⁴ Ps. lxxviii. 49.

שֶׁל הָמֵשׁ מַבּוֹת • שֶׁנָּאֲמֵר יְשַׁלַח בָּם חֲרוּן אַבּּוּ עֶבְרָה וְזַעֵם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאַבִי רָעִים • חֲבוֹע אַבּּוֹ אַחַרת • עֶבְרָה שְׁתִּים • וְזַעַם שָׁלשׁ • וְצָרָה אַרְבַּע • מִשְׁלַחַת מַלְאָבִי רָעִים הָמֵשׁ • אָמוֹר מֵעַהָּה בְּמִצְרִים לָקוּ הֲמִשִׁים מַבּוֹת • וְעַל הַיָּם לָקוּ הֲמִשִּׁים וּמָאתִים מַבּוֹת :

בַּפֶּה מַצַלוֹת טוֹבוֹרת לַפָּקוֹם עָלֵינוּ : אָלוּ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרֵיִם

יְלֹא עָשָּׂה בָהֶם שְׁבְּטִים רַיֵּנוּ : אַלּוּ עָשָׂה בָהֶם שְׁבָּטִים יִ

יְלֹא עָשָׂה בֵאלֹהֵיהֶם דַּיֵנוּ : אַלוּ עָשָׂה בֵאלֹהֵיהֶם ·

וְלֹא הָרֵג בְּכוֹרֵיהֶם הַיַּנוּ: אַלֹּוּ הָרַג בִּכוֹרֵיהֶם •

יִאַר דְיֵּיֵר בְּבְוּיֵ הֶים וְלֹא נָתַן לְנוּ אֶת כָּמוֹנָם <u>דּיֵנוּ :</u>

אַלּוּ נָתַן לָנוּ אֶת מְמוֹנָם י

וְלֹא קַרַע לָנוּ אֶת הַיָּם הַיַּנוּ:

אָלוּ לָרֵע לָנוּ אֶת הַיָּם.

ּוְלֹא הֶעֶבִירָנוּ בְתוֹכוֹ בֶּחְרָבָת דַיַנוּ :

יאלו הָעֶבירנוּ בְתוֹכוֹ בֶּהְרָבָה י

וַלֹא שָׁבַּןע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ דַיֵנוּ:

From where it is said, "He sent forth against them the fierceness of his anger, wrath, indignation and trouble, a band of evil angels." The Fierceness of His anger is one, wrath is two, indignation is three, troubles four, a band of evil angels is five. Hence it may be deduced that in Egypt they were smitten with fifty plagues, and at the Red Sea they were smitten with two hundred and fifty plagues.

How many degrees of beneficence has the Omnipresent performed towards us!

If he had brought us forth from Egypt, and had not executed judgments upon the Egyptians, It would have sufficed us.

If he had executed judgments upon them, and had not also executed judgments upon their gods, It would have sufficed us.

If he had executed judgments upon their gods, and had not slain their first-born, It would have sufficed us.

If he had slain their first-born, and had not given us their wealth, It would have sufficed us.

If he had given us their wealth, and not have divided the sea, It would have sufficed us.

If he had divided the sea for us, and had not made us pass through its midst on dry land, It would have sufficed us.

If he had made us pass through its midst on dry land, and had not sunk our adversaries in it, It would have sufficed us.

יאלו שָקַע צָרִינוּ בְּתוֹכוֹ י

וְלֹא סִפֵּק צָרְבֵנוּ בַּפִּוְרבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה דַּיֵנוּ :

יאלו ספק צְרְכֵנוּ בַּמִּרְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנְה :

ּוְלֹאָ הָאֶבִילָנוּ אֶת־הַפָּוֹן בַּיֵנוּ:

אַלוּ הָאֶבִילְנוּ אֶת־הַבְּיֹן י

וְלֹא נְתַן לְנוּ אֶת הַשְּׁבֶּרת הַיַּנוּ:

אלו נָתַן לָנוּ אֶרת הַשַּׁבָּתי

וְלֹאָ בַרְבָנוּ לִפְנֵי הַר סִינֵי הַיִּנוּ :

אָלוּ בַרְבְנוּ לִפְנֵי הַר סִינֵי י

וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת הַהּוֹרָה: הַיֵּנוּ:

אפר נתן לנו ארת התורה.

יְלֹא הַבְּנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַיַנוּ :

יאלו הַבְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל י

וְלֹא בָנָה לְנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה דַּיֵנוּ :

על אַחַרת פַּפְּה וְכַפְּה טוֹבָה כְפּוּלָה וּמְכָפֶּלֶרת בַּפִּּה וְלַנְנוּ אֶת הַשַּׁבָּת וְלַבְּנוּ לְבָּנוּ לִבְּנוּ אֶת הַיָּב י וְעָשָׂה בָהֶם לְנוּ אֶת הַיָּם י וְהָעָבִירְנוּ בְּתוֹכוֹ הָבְּהַ יִּנְתְּוֹ לְנוּ אֶת הַיָּם י וְהָאֶבִירְנוּ בְּתוֹכוֹ הְּבְּנִי הָתְּה בְּהָבוּ בְּמִוֹכוֹ הְּבְּנִי אֶת הַיָּם י וְהָאֶבִירְנוּ בְּתוֹכוֹ הְּבְּנִי אֶת הַפָּן יִנְתַן לְנוּ בְּתוֹכוֹ בְּבְּנִי הַר סִינִי י וְנְתַן לְנוּ בְּתוֹכוֹ הְבְּבְנוּ לִבְּנִי הַר סִינִי י וְנְתַן לְנוּ בְּבְּנוּ לִבְּנִי הַר סִינִי י וְנְתַן לְנוּ הִיּבְּית הַשְּבָּת יִבְּבְנוּ לִבְּנִי הַר סִינִי חִבְּים י וְנְתָּן לְנוּ הְבִּים הִישְׁבָּת הַבְּבְּנוּ לִבְּנִי הַר סִינִי וְנְתַן לְנוּ הִיּבְּים הִישְׁבָּת הַשְּבָּת וְבְבְּנוּ לִבְּנִי הַר סִינִי י וְנְתָן לְנוּ הְיִים הִישְׁבָּת הִשְּבָּת הִישְׁבָּת הִיבְּנוּ לִבְּנִי הַר כִּינִי הִייִם י וְנְתָּבְנוּ הְבִּבְּנוּ לִבְּנִי הְרִבְּנוּ בְּבִּים הִינִי וְנְתָּבְּנִי הְיִבְּבְנוּ לְבְּנִי הְבִּבְּנוּ הְבִּבְּנוּ הְבִּבְּנוּ הְבִּבְּנוּ הְבִּבְּנוּ הְנִים הְּבִּיים י וְנְתָּבְנִי הְבִּים הְבִּבְנוּ לְבְּבְנוּ הְבִּים הְבִּבְּנוּ הְבִּבְּנוּ לְבְּבְנוּ הְבִּבְּנִי הְבִּבְים הְבִּבְּנִי הְבִּבְּנִי הְבִּים הְבִּבְּנִי הְבִּנִי הְבִּים הְבִּבְּבְּבְיים הְבִּבְּנִי הְבִּבְּנִי הְבִּבְּנִי הְבִּבְּנִי הְבִיים הְּבִּבְּנִי הְבִּבְּנִי הְבִיים הְּבְּבְּבְּבְּנִי הְבְּבְּנִי הְבִּבְּנִי הְבִּים בְּיִי בְּבִּים הְּבְּבְּנִי הְבִּים הְּבְּבְּנִי הְיִנְים הְּבְּבְּנִי הְבִּים בְּיִים בְּיִבְּיִים הְּבְּבְּיִים הְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּוּים הְבִּים בְּבְּיִים בְּנִים הְּבְּבְּבְּנִי הְבִּבְּנִים בְּיִּבְּנִי הְיִים בְּבִּיּנְבְיוּ הְנְבְּבְּיוּ הְנִיים בְּבִּיּבְּבְּבְּבְּבְּבְּבּנִיים בְּבּוּבְּבְּיוּבְּבְּנִים בְּיִבְיּים בְּבּוּבְּבְּבְּבְּבְּבְּנִיים בְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּנִיוּ הְבִּנִים בְּבִּיּבְּבְּבְּבְּבְּבְיוּיבְבְּבְּיוֹבְּבְּנִיוּים בְּבִּיוּים בְּבְּבְּבְּבְּבְּבְּיוּים בְּבִּיּבְּבְּבְּיוֹבְיבְּיוּ בְּבְּבְּוּבּיוּ בְּבְּבְּיוֹבּיוּים בְּבְּבְּבְּיוּבְיוּים בּבּוּבְּיוּבְיּיבְּיוּים בְּיוּבְי

If he had sunk our adversaries in it, and had not supplied our necessaries in the wilderness during forty years, It would have sufficed us.

If he had not supplied our necessaries in the wilderness during forty years, and had not fed us with manna, It would have sufficed us.

If he had fed us with manna, and had not given us the Sabbath, It would have sufficed us.

If he had given us the Sabbath, but had not brought us near to Mount Sinai, It would have sufficed us.

If he had brought us near Mount Sinai, but had not given us the Law, It would have sufficed us.

If he had given us the Law, and had not led us into the land of Israel, It would have sufficed us.

If he had led us into the land of Israel, and had not built the temple of his choice, It would have sufficed us.

Thus how numerous, and how oft repeated are the bounties which the Omnipresent hath bestowed upon us! He brought us forth from Egypt—executed judgment upon the Egyptians—executed judgment also upon their gods: slew their first-born, gave us their wealth, divided the sea for us, made us pass through its midst on dry land, sank our adversaries in it; supplied our necessities in the wilderness during forty years, fed us with manna, gave us the Sabbath, brought us near to Mount Sinai, gave us the

שֶׁת הַתּוֹרָה י וְהַכְּנִיסְנוּ לְאֶרֶין יִשְׂרָאֵל י וּבְנָה לְנוּ אֶת בֵּית הַבְּּחִירָה י לְכַבֵּר עַל בָּל עֲוֹנוֹתִינוּ : רַבְּן נַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר י כָּל שֶׁלֹא אָמֵר שְׁלֹשְׁה דְבָרִים אֵלוּ בַּפֶּסַה לֹא יָצָיא יְדִי הוֹבָתוֹ י וְאֵלוּ הַן י בֶּסָה מַצָּה וּמָרוֹר :

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתִינוּ אוֹכְלִים בּוְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם על שׁוּם מַה' על שׁוּם שֶׁפָּסַח הַקְּרוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא על בָּתִי אֲבוֹתִינוּ בְּמִצְרִיִם י שֶׁנָּאֶמֵר וַאֲמַרְהֶם זֶבַח בְּנִי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרֵיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־מִצְרֵיִם וְאֶת בָּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקְּרֵאֵל בְּמִצְרֵיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־מִצְרֵיִם וְאֶת בָּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקְּר

Take hold of the cakes in the dish and exhibit them to the assembly.

מַצָּה זוּ שָׁאָנוּ אוֹכְלִין עַל-שוּם מַה על שוּם שַׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצִקְם שֶׁל אֲבוֹתִינוּ לְהַחֲמִיץ עַר שׁנִּאָלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַפִּלְכִים הַקְּרוֹשׁ בְּרוּךְ שִׁנִּילָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַפִּלְכִים הַקּּרוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּנְאָלָם שׁנִּאָעָמַר וַיֹּאפּוּ שֶׁת־הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמְּצְרִים מָצִּוֹת כִּי לֹא הָמֵין כִּי־גֹּרְשׁוּ מִמִּצְרִים מְצִּרִים עִנֹּת מַצּוֹת כִּי לֹא הָמֵין כִּי־גֹּרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהָתְמַהְמֵהַ וְגַם צִּדָה לֹא עֲשׂוּ לָהֶם:

Law, and built for us the temple of his choice to atone for our iniquities.

Rabban Gamliel said, whoever does not make especial mention of these three things on the Passover, does not acquit himself of his duty, namely, the SACRIFICE OF THE PASSOVER, THE UNLEAVENED BREAD, and THE BITTER HERBS.

THE SACRIFICE OF THE PASSOVER, which our ancestors ate during the existence of the Temple,—for what reason was it eaten? Because the Omnipresent passed over the houses of our fathers in Egypt, as it is said, "Ye shall say, it is the sacrifice of the Passover unto the Eternal, who passed over the houses of the children of Israel in Egypt, when he smote the Egyptians, and delivered our houses; and the people bowed themselves and worshipped."

Take hold of the cakes in the dish and exhibit them to the assembly.

This Unleavened Bread which we now eat,—what does it import? It is eaten because the dough of our ancestors had not time to become leavened ere the supreme King of kings, the Most Holy, blessed be He, revealed Himself to them, and redeemed them; as it is said,² "They baked unleavened cakes of the dough which they had brought out of Egypt, for it was not leavened, because they were thrust out of Egypt, and could not tarry, neither had they made any provision for themselves.

Take the bitter herb (lettuce or horseradish) and exhibit it to the company.

מְרוֹר זֶה שֶׁאָנוּ אוֹכְלִין עַל-שׁוּם מַה ּ עַל-שׁוּם שֶׁמְרְרוּ הַמִּצְרִיִּים אֶרת חֵיֵּי אֲבוֹתִינוּ בְּמִצְרִיִם יּ שֶׁנֶּאֶמֵר י וַיְמְרָרוּ אֶת חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹרָה קְשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבנִים וּבְכָל עֲבֹרָה בַּשְּׂנֶדה אֵת כָּל-עֲבֹרָתִם אֲשֶׁר עָבִרוּ בָהֶם בּכָּרֶך :

בְּבֶל דוֹר וָדוֹר הַיָּב אָדָם לְּרְאוֹת אֶת עַצְמוֹ בְּאִלוּ
הוּץ יִצְא מִפִּצְרֵיִם י שֶׁנָּאֲמֵר וְהִנַּדְהָּ לְבִנְךְּ בַּיוֹם
הוּץ יִצְא מִפִּצְרִיִם י שֶׁנָּאֲמֵר וְהִנַּדְהָּ לְבִנְךְּ בַּיוֹם
הוּץ לְא אֶת אֲבוֹתִינוּ בִּלְבַד נְּאֵל הַפְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא י
אֶלְא אֵף אוֹתְנוּ נְּאֵל עַפְּהֶם שֶׁנָּאֲמֵר וְאוֹתְנוּ הוֹצִיא
מִשְׁם לְמַעַן הָבִיא אֹתְנוּ לְתֵת לְנוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לַאֲבֹתִינוּ :

Lift up the cup of wine and say: -

לְּפִיכְךְ אֲנַחְנוּ הַיָּבִים לְהוֹרוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּח לְּפָאֵר לְרוֹמֵם לְבִּרְךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּם י לְמִי שֶׁעְשִׁה לַאֲבוֹתִינוּ וְלְנוּ אֶרת כָּל הַנִּפִּים הָאֵלֶה הוֹצִיאָנוּ מֵעַבְרוּרת לְהַרוּרת מִיְּגוֹן לְשִׁמְהָה י וּמֵאֵבֶל לְיוֹם מוֹב י וּמֵאֲבֶל לְיוֹם מוֹב י וּמִאָבֶלה לְאוֹר נְּרוֹל י וּמִשִּעְבּוּר לִנְאָלְה י מוֹב י וְמָאַבָּר לְאָלְה יִּבוֹל יִיִּה הַלְלוִיָה :

Take the bitter herb (lettuce or horseradish) and exhibit it to the company.

This BITTER HERB which we eat,—what does it import? It is eaten because the Egyptians embittered the lives of our ancestors in Egypt, as it is said, "They embittered their lives with hard bondage, in mortar and brick, and in all manner of labour in the field. All their labour was imposed upon them with rigor.

In every generation each individual is bound to regard himself as if he had personally gone forth from Egypt, as it is said, "And thou shalt relate to thy son in that day, saying, this is on account of what the Eternal did for me when I came forth from Egypt:" thus, it was not our ancestors only whom the Most Holy, blessed be He, then redeemed, but us also did he redeem with them, as it is said, And he brought us forth from themee, in order to bring us in that he might give us the land which he sware unto our ancestors.

Lift up the cup of wine and say:—

Therefore, we are bound to thank, praise, laud, glorify, extol, honour, bless, exalt, and reverence him who performed for our fathers, and for us, all these miracles. He brought us forth from slavery to freedom; from sorrow to joy; from mourning to festivity; and from servitude to redemption. Let us therefore sing a new song in his presence. Hallelujah!

¹ Exod. i. 14.

² Ibid xiii. 8.

^{*} Deut. vi. 23.

בּגוֹנֹים בּגוֹנִים הַלְּלוּיָהּ ו הַלְּלוּ עַבְּרֵי יְיָ הַלְּלוּ אָרֹּ -שֵׁרֵ בְּעַהְּה וְעַר־עוֹלְם: מָמִוְּרֵח־שָׁמֶשׁ עַר־מְבוֹאוֹ מְהָלְּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל-כָּל-גּוֹיִם וּ שֶׁמֶשׁ עַר־מְבוֹאוֹ מְהָלְּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל-כָּל-גּוֹיִם וּ יְיָ עַל-הַיֹּשְׁמֵיִם בְּבוֹרוֹ : מִי בַּיִי אֶלהִינוּ הַמַּגְבִּיהִי לְשָׁבֶּת : הַמַּשְׁבִּילִי לְרָאוֹת בַּשְּׁמֵיִם וּבְאָרֶץ: מְקִימִי לְשָׁבֶּת : הַמַּשְׁבִּילִי לְרָאוֹת בַּשְּׁמֵיִם וּבְאָרֶץ: מְקִימִי מַעָבּר דָּל מֵאֵשְׁבּוֹרת יָרִים אֶבְיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עִם־ נְדִיבִי עַמוֹ : מוֹשִׁיבִי עֲכֶּרֶת הַבֵּית אַבּר הַבְּנִים שִּׁמָהְה הַלַּלוּיָה:

בּית יְצַלְב מֵעָם פּית יְצַלְב מֵעָם פּית יְצַלְב מֵעָם לֹצֵוֹ: הָיְתָה יְהוּדָה לְּלְדְשׁוֹ יִשְׂרָצֵל מַמְשְׁלוֹתְיוֹ: הַיָּתָה יְהוּדָה לְלְדְשׁוֹ יִשְׂרָצֵל מַמְשְׁלוֹתְיוֹ: הַיָּתָה וַיָּבְּעוֹת בָּבְנִי־צֹאן: מַה־לְּדְּ הַיָּם בִּי תָנוּם הַיִּרְבוּן הִפֹּב לְצָחוֹר: הֶהָרִים הִּרְקְרוּ כְצִילִים וְּבְעוֹת בִּבְנִי־צֹאן: מָלְפְנֵי אָרוֹה בְּבְעוֹת בִּבְנִי־צֹאן: מִלְפְנֵי אָרוֹה הַבְּעוֹת הוּלִי אָרֶץ מִלְפְנֵי אָלוֹה בִּבְנִי־צֹאן: מִלְפְנֵי אָרוֹן הוּלִי אָרֶץ מִלְפְנֵי אָלוֹה יַצִּלְּב: הַהֹפְּבִי הַצּוֹר אָנַם־מָיִם הַלְּמִישׁ לְמַעְיִנְוֹּר מִיִּבּלִּב: הַהֹפְּבִי הַצּוֹר אָנַם־מָיִם הַלְּמִישׁ לְמַעְיִנְוֹּר מִיִּבּיִים:

בְּרוּךְ אַתָּרִי יְיָ אֶלֹהֵינוּ מָלֶךְ הָעוֹלֶם · אֲשׁר בְּאָלֶנוּ וְגָאַלֹ אֶת אֲבוֹתִינוּ מִפִּוּצְרַיִם · וְהִנִּיעָנוּ Hallelujah! Praise ye the Lord! Praise ye servants of the Eternal! Praise ye the name of the Eternal! May the name of the Eternal be blessed, from now even to all eternity. From where the sun rises unto where it sets, the name of the Eternal is praised. High above all nations is the Eternal, his glory above the heavens. Who is like unto the Eternal our God, who dwelleth on high? Who yet condescendeth to regard what is in the heavens, and on earth. He raiseth up the poor from the dust from the dunghill he lifteth up the needy, to seat him with princes, with the princes of his people. He maketh the barren woman dwell in the midst of her household, and become the joyful mother of children. Hallelujah!

When Israel went forth from Egypt, the house of Jacob, from the people of barbarous tongue; Judah became his sanctuary, Israel his dominion. The sea beheld, and fled; Jordan was driven backward. The mountains skipped like rams, the hills like lambkins. What ailed thee, O sea, that thou fledst? Thou, Jordan, that thou wast driven backward? Ye mountains, that ye skipped like rams; ye hills like lambkins? Tremble, O earth! in the presence of the God of Jacob: who turned the rock into a pool of water,—the flinty rock into a fountain of water.

Blessed art thou, O Eternal, our God, king of the universe, who redeemed us and our ancestors from Egypt,

בְּרוּךְ אַתָּה יָיָ אֶלהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם : בּוֹרֵא בְּרִי הַנְּבֶּן:

Drink the second cup of wine.

רחץ.

WASHING THE HANDS.

Wash the hands and say:-

בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ כֶּלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קְּדְּשָׁנוּ בְּּלוּךְ יִנְיִם :

מוציא מצהי

BREAKING THE CAKE.

Take the two whole cakes and the broken one, and say the following blessings; after which put down the third cake, and give to each and who hath brought us to the enjoyment of this night to eat thereon unleavened bread and bitter herbs. Thou, O Eternal, our God, and God of our fathers, mayest thou bring us to enjoy in peace other solemn feasts, and sacred seasons, which now advance towards us, that we may rejoice in the building of thy city, and exult in thy holy service; that we may there eat of the sacrifices and of the paschal offerings, whose blood shall be sprinkled upon the side of thine altar, to render us acceptable. Then shall we, with a new hymn, give thanks to thee for our deliverance, and for the redemption of our souls. Blessed art thou, O Eternal, who hath redeemed Israel.

Blessed art thou, O Lord, our God, who createst the fruit of the vine.

Drink the second cup of wine.

WASHING THE HANDS.

Wash the hands and say:-

Blessed art thou, O Eternal, our God! King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to cleanse the hands.

BREAKING THE CAKE.

Take the two whole cakes and the broken one, and say the following blessings; after which put down the third cake, and give to each

of the company present a piece of the whole and second half cake, and eat both together.

בּרוּך אַתָּה יְיָ אֶלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלֶם הַפּוֹצִיא לֶהֶם מִן הָאָרִץ:

בָּרוּךְ אַתָּה יָי אָּלְהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קְּדְשָׁנוּ בָּמִצְוֹתִיו וְצִוְנוּ עַל אֲכִילַת מֵצָה:

מרור.

EATING OF THE BITTER HERBS.

Take some bitter herbs, which dip in with the "Charoseth," and say:—

בְּרוּךְ אַתָּה יִי אֶלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלֶם אֲשֶׁר קּרְשְׁנוּ בְּמִצְוֹתִיו וְצִנָּנוּ עַל אֲבִילֵת מָרוֹר:

כרך.

EATING THE (מצה) CAKE AND BITTER HERBS TOGETHER.

Break the undermost cake, and distribute it with some bitter herb, and מרוסת "charoseth," then say:—

זבר לְמִקְרָשׁ בְּהַלֵּל:

בּן עָשָּׂה הִצֵּל בִּוְמֵן שָׁבִּית הַמִּקְדָשׁ קַנָּם הָיָה בּוֹרֵךְ מַצָּרֹ וּמָרוֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַר ּ לְקַיֵּם מַרֹּ שָׁנָּאֶמֵר עַל מַצוֹת וּמְרֹרִים יֹאֹכְלְהוּ : of the company present a piece of the whole and second half cake, and eat both together.

Blessed art thou, O Eternal, our God! King of the universe, who bringest forth bread from the earth.

Blessed art thou, O Eternal, our God! King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to eat unleavened bread.

EATING OF THE BITTER HERBS.

Take some bitter herbs, which dip in with the "Charoseth," and say:—

Blessed art thou, O Eternal, our God! King of the universe, who hast sanctified us with thy commandments, and commanded us to eat bitter herbs.

EATING THE CAKE AND BITTER HERBS TOGETHER.

Break the undermost cake, and distribute it with some bitter herb and "charoseth," then say:—

This we eat without ablution or blessing, in memory of the sanctuary, even as Hillel did.

Thus did Hillel during the existence of the temple: he took unleavened bread, and bitter herbs, and ate them together, in order to fulfil what is said in the Law, "With unleavened bread and bitter herbs shall they eat it."

שלחן עורך.

PREPARE THE TABLE FOR THE REPAST.

SELL.

After support he half of the middle cake, which has been put aside at the commencement of the Service, is distributed among all present, who eat it leaning. This is called the "aficomen," after which no food must be taken during that evening.

The third cup is then filled, and Grace said as follows:-

כרך.

GRACE AFTER MEALS.

He who says Grace commences:-

בבותי נברך:

To which the Company reply:-

יָהי שֵׁם יְיָ מְבוֹרֶךְ מֵעַתָּה וְעַר עוֹלָם:

If ten men or more have eaten at the table, he who says Grace commences thus:-

נְבָרֵךְ אֶלֹהֵינוּ שֶׁאְכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ:

To which the others respond:-

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ :

He then repeats:--בָּרוּךְ אֶלֹהֵינוּ שֶׁאָהַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ :

PREPARE THE TABLE FOR THE REPAST. EAT THE HIDDEN.

After supper the half of the middle cake, which had been put aside at the commencement of the Service, is distributed among all present, who eat it leaning. This is called the "aficomen," after which no food must be taken during that evening.

The third cup is then filled, and

SAY GRACE AFTER MEAT.

He who says Grace commences:-

Let us say grace.

To which the Company reply:-

Blessed be the name of the Eternal, from now unto eternity.

If ten men or more have eaten at the table, he who says Grace conimences thus:—

Let us bless our God, of whose gifts we have eaten.

To which the others respond:-

Blessed be our God, of whose gifts we have eaten, and through whose goodness we exist.

He then repeats:-

Blessed be our God, of whose gifts we have eaten, and through whose goodness we exist.

If three men, and less than ten, have eaten at the table, he who says Grace commences thus:—

נְבָרֵךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ:

To which the others respond:

בְּרוּךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ :

He then repeats:

בָּרוּךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלֵוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:

בָרוּךְ הוּא וּבָרוּךְ שְׁמוֹ:

בְּרוּךְ אַתָּה יִיִ אֶלהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנְּן אֶת־ הָעוֹלָם בָּלּוֹ בְּטוּבוֹ בְּהֵן בְּהֶפֶּר וּבְרַחֲמִים הוּא־נוֹתֵן לֶחֶם לְכְל־בְּשִׁר בִּי לְעוֹלָם הַסְרּוֹ: וּבְטוּבוֹ הַנְּרוֹל תְּמִיר לֹא־חָפֵר לְנוּ וִאַל יֶחְפַר־לְנוּ מְזוֹן לְעוֹלָם וְעֶד: בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַנְּדוֹל בִּי הוּיֹא זָן וּמְבַּרְנֵם לַכֹּל וּמֵטִיב לַכֹּל וּמֵכִין מְזוֹן לְכְל־בְּרִיוֹתִיו אֲשֶׁר בְּכֹל וּמֵטִיב לַכֹּל וּמֵכִין מְזוֹן לְכְל־בְּרִיוֹתִיו אֲשֶׁר בְּלֵב וּמִטִיב לַכֹּל וּמֵכִין מְזוֹן לְכְל־בְּרִיוֹתִיו אֲשֶׁר בְּרָא: בְּרוּךְ אַתָּה יִיִ הַנְּן אֶת־הַכֹּל:

נוֹרֶה לְּדְּ יָיָ אָּלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְּתָּ לַאֲבוֹתִינוּ אֶרֶץ הֶמְרָה טוֹבָה וּרְחָבָה וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יָיָ אֶלֹהֵינוּ מאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפִּדִיתְנוּ מִבֵּית עֲבָדִים וְעַל If three men, and less than ten, have eaten at the table, he who says Grace commences thus:—

Let us bless him whose gifts we have eaten, and through whose goodness we exist.

To which the others respond:

Blessed be he of whose gifts we have eaten, and through whose goodness we exist.

He then repeats:

Blessed be he of whose gifts we have eaten, and through whose goodness we exist.

Blessed be he and blessed be his name.

Blessed art thou, O Eternal, our God! King of the universe, for thou art he who feedeth the whole world with his goodness; with grace, kindness, and compassion, he giveth food to all flesh, for his mercy endureth for ever. And through his abundant goodness food hath never yet failed us, nor will fail us for evermore: for it is because of his own great name that he feedeth and sustaineth all, and doeth good unto all, and provideth food for all his creatures which he hath created. Blessed art thou, O Eternal! who feedest all.

We give thanks unto thee, O Eternal, our God! because thou didst cause our ancestors to inherit the good, desirable, and ample land: and because thou, O Eternal, our God! didst bring us forth from the land of Egypt, and בְּרִיתְדְּ שֶׁתְתְמְתְּ בִּבְשָּׁבְנוּ וְעֵל תּוֹרָתְדְּ שֶׁלְפַּרְתָּנוּ וְעַל הָפֶּךְ שֶׁהוֹבְעְתָנוּ וְעֵל חֵיִים חֵן וָחֶפֶר שֶׁחוֹנַנְתְּנוּ וְעַל אֲבִילֵּת בְּזוֹן שָׁאַתָּה זון וּמְבַּרְנֵם אוֹתָנוּ תָּמִיד בְּכָל־יוֹם וּבְכָל־עַת וּבְכְל־שָׁעָה:

וְעַל הַפֹּל יְיָ אֶּלהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹרִים לְךְּ וּמְבָּרְכִים אוֹתֶךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךְּ בְּפִּי כָּל־הַי תִּמִיד לְעוֹלְם וָעֶד : כַּכָּתוּב וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבַרַכְתָּ אֶרדייִי אֶלהֶיךְ עַל-הָאָרֶץ הַמּבָה אֲשֶׁר נָתַן-לְךְ · בָּרוּךְ אַתָּה יִי עַל-הָאָרֶץ וְעַל-הַמָּזוֹן:

בַחם יָיָ אֶלְהִינוּ עַל־ישִׂרָאֵל עַמֶּדְּ וְעַל יְרוּשָּׁלַיִם
עִירָדְּ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכֵּן כְּבוֹרֶדְּ וְעַל מַלְכוּת בֵּית
דְּוֹר מְשִׁיהֶדְ וְעַל־הַבִּית הַנְּדוֹל וְהַקָּרוֹשׁ שָׁנִּקְרָא שִׁמְדְּ עָלִיו : אֱלֹהֵינוּ אָבִינוּ רְעֵנוּ זוּנֵנוּ בַּרְנְסֵנוּ וְבַלְּכְּלֵנוּ וְהַרְוִיהֵנוּ וְהַרְוֹח־לְנוּ יִיְ אֶלֹהֵינוּ מְתַרָּה מְבְּרִבְּנוּ וְיִ אֶלְהֵינוּ לֹא לִידִי מַבְּוֹעִינוּ וְנָא אֵל־הַיְנוּ וֹלָא לִידִי הַלְּנְאָתְם כִּי אִם לְיִרְדְּ מַתְּנֵת בְּשָּׁר וְדָם וְלֹא לִיִדִי הַלְנְאָתָם כִּי אִם לְיִרְדְּ מַמְּתוּהְה הַפְּרוֹשְׁה וְדְרְרָבָה שָׁלֹא נַבוֹשׁ וְלֹא נִבְּלֵם וְעָרַ:

didst thus redeem us from the house of bondage: and because of thy covenant, which thou didst seal in our flesh, and of the law which thou hast taught us, and of thy statutes which thou hast made known unto us; and because of the life, grace, and kindness which thou hast mercifully bestswed upon us, and of the sustaining food wherewith thou feedest us and sustainest us continually, every day, at all times, and at each moment.

And for all these things, O Eternal, our God! we give thanks unto thee, and bless thee. Blessed shall thy name continually be in the mouth of every living being for ever and ever, as it is written, "When thou hast eaten, and art satisfied, thou shalt bless the Eternal, thy God, for the goodly land which he hath given unto thee." Blessed art thou, O Eternal, for the land and for the food.

Have compassion, we beseech thee, O Eternal, our God! on thy people Israel, and on Jerusalem thy city, on Zion the residence of thy glory, on the kingdom of the house of David thine anointed, and on the great and holy house which is called by thy name. O our God, our Father! feed, sustain, support, and maintain us, and grant us enlargement. Enlarge us speedily, O Eternal, our God! from all our troubles: and let us not, we pray thee, O Eternal, our God! stand in need either of the gifts of mankind, or of their loans; but let us depend only on thy hand which is ever full, open, holy, and liberal, so that we may never be put to shame nor confounded.

On Sabbath add till הַנֶּקְמוֹת • וּבַעל הַנֶּקְמוֹת

רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ וְיָ שֶּלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶּיךְ וּבְמְצְוֹת יוֹם הַשְּׁבִיעִי הַשַּׁבְּת הַנָּרוֹל וְהַמְּרוֹש הַנֶּה כִּי יוֹם זֶה נְּרוֹל וְקָרוֹש הוּ לְּפָנִיךְ לִשְׁבְּת-בּוֹ וְלְנוּחַ בּוֹ בְּאַהְבָה בְּמִצְוֹת רְצוֹנֶךְ בִּרְצוֹנְךְ הָנִיחַ לְנוּ וְיָצוֹן וַאֲנָחָה בְּיוֹם לְנוּ וְיָצוֹן וַאֲנָחָה בְּיוֹם לְנוּ וְיָצוֹן וַאֲנָחָה בְּיוֹם לְנוּ וְיָצוֹן וְאֵנְחָה בְּיוֹם מְנוּ וְהַנְּאַלְהִינוּ בְּנְהַמֵּת צִיוֹן צִירֶךְ מְנִי אֲלְהֵינוּ בְּנְהָמֵת צִיוֹן צִירֶךְ מְנִי אַלְהִינוּ בְּנְהַמָּת הוּא בַּעַל הַנְּהָמוֹת:

הִיִּשׁוּעוֹת וּבַעַל הַנְּהָמוֹת:

וְיָבְיּע וְיִבְּיִע וְיִבְּיִים וּיִבְּיִים וְיִבְּיִים וְיִבְּיִים וְיִבְּיִים וְיִבְּיִים וְיִבְּיִים וְיִבְּיִים וְיִבְּיִים וְיְבִיְּיִם וְּבְּיִבְיוֹם בִּיוֹם בֵּג בַּמַצּוֹרת בַּנְיִּים וּלְיִבְיִים וּלְּשְׁלוֹם בְּיוֹם בֵּג בַּמַצּוֹרת בַּנְיִּה וְיִשְּׁלוֹם בְּיוֹם בֵּג בִּמְצוֹרת בּוֹ לְבָרָבָּה וְיִבְּיִים וּוֹיְם וּוְיְבִינוּ בּוֹ לְבָרָבָה וְיִשׁיְענוּ בּוֹ לְבְרָבָה וְיִשׁיְענוּ בוֹ לְבְרָבָה וְשִׁיְענוּ בוֹ לְבָרָבְה וְשִׁיְענוּ בוֹ לְבַרְבָּר וְשִׁיְענוּ בוֹ לְבְרָבָה וְיִשׁיְענוּ בוֹ לְבְרָבְה וְשִׁיְענוּ בוֹ לְבְרָבְה וְיִשׁיְענוּ בוֹ לְבְרָבְה וְיִבּינוּ וְרְבִּר וְשִׁיְענוּ בוֹ לְבְרָבְה וְבִּיִּים וְעְלִינוּ וְהוֹשִּיענוּ בּי אַבְּיִב וְיִשׁיְענוּ בוֹ לְבִייִם שְׁלִינוּ וְהוֹשִיענוּ בּי אַבָּיך אַבְּיִב בוּ וְבִּבְּר וְבִּבְּר וְיִשׁיּענוּ בוֹ לְבַרְבָּה בוֹיִּנוּ וְרָבוּים בּיִּנוּ וְרָבוּת בְּבִר וְיִשׁיּענוּ בוֹ לְבְרָבְה בִּינוּ וְבִּינוּ וְרָבוּים בְּבִּר וְבִּיּיִים אִּיִינוּ וְבְּיִים וּיִּים וְּבִּיים אָּבִינוּ וְרְבִּים בְּבִּר וְיִשׁיּענוּ בּי בִּיִּיְ בְּבִּיוּ וְבְּיִים בְּיִיִּיִים וּיִּבְּיוּ בְּיִים בְּיִבּינוּ וְיִבְיוּ בְּיִיבּיוּ וְבִּיוּים בְּיִבְּיִים וּיִּבְּיוּ בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיבְּיִים בְּיִּיִּים בְּיִּיִים וּיִיִּיִים וּיִיִּיִים בְּיִּיִּיִּנְיִים וּיִים בְּיִּיִּיִּים וּיִים בְּיִים בְּיִּיִּיִים וּיִים בְּיִּיִּיִּים וּיִבְּיִים וְּבִּיִים וְּיִבְּיִים וְּיִבְּים בְּיִּבְּיִים וּבְּיִים וְּבִּייִים וּבְּיִים וְּבִּייִים וּיִבְּיִים וּיִּיְיִים וּיִבְּיִים וְּיִבּייִים וְיִבּייִים וְיבִּיים וּבְּייִים וּבְּייִבְּיים וּיבְּיִים וּבְּיִבְּיִים וּבְּיִים וּבְּיִבְּיים בְּיִבְּייִים וּבְּיִבְּיִים וּבְּייִבְּיִים וְבִייִים וּבְּיִים וּבְּבִּיים וּבְּיִבְּיִים וּבְּבִּיים וּבְּייִים וּבְּייִים וּייִבְּייִים וּיבְּייִים בְּיִבְּיִים וְיבְּיִּיְיו

וּבְנֵה יְרוּשָׁלֵים עיר הַּקֹּרֶשׁ בִּמְהַרָה בְּיָמֵינוּ בָּרוּךְ אַתָּה יִיָ בֹּנֵה בְּרַחֲמִיו יְרוּשָׁלִים אָמֵן: On Sabbath add till "Lord of consolation."

Be pleased, O Eternal, our God! to felicitate us through thy commandments, and especially through the commandment of the seventh day,—this great and holy Sabbath; for this day is great and holy in thy presence, to rest thereon, and to be at repose thereon, in pious love according to the command of thy will. In thy favour, O Eternal, our God! grant us repose, that there be no trouble, sorrow or sighing to afflict us on our day of rest; but cause us to behold, O Eternal, our God, the consolation of Zion, thy city, and the rebuilding of Jerusalem, thy holy city; for thou art He who is the Lord of salvation and the Lord of consolation.

Our God and the God our fathers, suffer to ascend, come, approach, appear, and be accepted; to be heard, borne in mind, and remembered before thee—our memorial and the memorial of our ancestors, the memorial of the Messiah the son of David thy servant, the memorial of Jerusalem thy holy city, and the memorial of all thy people of the house of Israel,—to obtain for us deliverance, happiness, grace, favour compassion, life, and peace, on this Day of the Feast of Unleavened Bread. O, Eternal our God, remember us thereon for good, and visit us thereon with a blessing, and save us thereon to enjoy life. And with the word of salvation and mercy have pity and be gracious unto us. O have compassion upon us and save us, for our eyes are towards thee, because thou, O God, art a merciful and compassionate King.

And do thou rebuild Jerusalem, the holy city, speedily, in our days. Blessed art thou, the Eternal, who in his mercy will rebuild Jerusalem. Amen.

בְּרוּךְ אַתָּה וְיָ אֶלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלֶם הָאֵל אָבִינוּ מַלְבֵּנוּ אַדִּירֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ גּאָלֵנוּ יוֹצְרֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַצְלְב רוֹצֵנוּ רוֹצֵה יִשְּׂרָאֵל הַפֶּּלֶךְ דֵטוֹב וְהַמֵּטִיב לַכֹּל שֶׁבְּכָל יוֹם וָיוֹם הוּא הַמִיב הוּא מֵטִיב הוּא יַטִיב לְנוּ : הְוֹא גְמָלְנוּ הוּא גוֹמְלֵנוּ הוּא יִגְמְלֵנוּ לַצֵר לְהֵן לְחֶפֶּד וּלְרַהָמִים וּלְרֶנֵה הַצְּלָה וְהַצְּלְחָה בְּרָכָה וִישׁוּעָה נֶהְמָה פַּרְנָכָה וְכַלְכָּלָה וְרַהַמִּים בְּרָכָה וִשִּׁלִוֹם וְכָל-טוֹב וּמִכָּל-טוּב אֵל יחַסְרֵנוּ :

יַבְרַחֲמֶן, הוּא יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלְם נָעֶר:

הַנְרָבְּלְּוֹ הּוֹא יִשְׁהַבַּה לְּדוֹר דּוֹרִים וְיִתְפָּאַר בְּנוּ לְנֵצְה נְצְהִים וְיִתְפָּאַר בְּנוּ לְנֵצְה נְצְהִים וְיִתְכָּצִר בְּנוּ לְנֵצְה נְצְהִים וְיִתְכָּצִר בְּנוּ לְנֵצְה נְצְהִים וְיִתְכָּנוּ בְּנִנְים בְּנוּ לְנֵצְה נְצְהִים וְיִתְכָּנוּ בְּנִבְּוֹר : הָרַהֲמָן הוּא יִשְׁבּוֹר עָלֵנוּ בְּנְבְּה בְּבִּיִת הַשָּׁה לְנוּ בְּנְכְה מִנְרְבָּה בַּבִּית הַשָּׁה וְעֵל שָׁלְהָן נֶדְה שָׁאָכַלְנוּ עָלִיו : הְרַהַמִּן הוּא יִשְׁלַה עָלִיהוּ הַנְּבִיא וָכוּר לַטּוֹב וִיבִעֵּר יִשְׁלְהוֹ עָלִיהוּ הַנְּבִיא וָכוּר לַטּוֹב וִיבַעֵּר בִּעָּר בְּנִוּ עָלִיו : הְרַהְמָן הוּא יִשְׁלְהוֹ עָבְיִהוּ הַנְּבִיא וָכוּר לַטּוֹב וִיבַעֵּר יִשְׁלְהוֹ עָלִיו : הְרַהְמָן הוּא יִשְׁלְהוֹ עָלִיהוּ הַנְּבִיא וָכוּר לַטּוֹב וִיבַעֵּר לְנוּ בְּעָל הַבְּנִית הַנָּהְ הוּא יִשְּבְּר מוֹרִין בְּעֵל הַבָּיִת הַנָּה וְנִיה וְשִּוֹר וֹמִנִי מוֹרִין בַּעַל הַבִּית הַנָּה וִנְה וְנִבְי מוֹרִין בַּעַל הַבִּית הַנָּה וִנְיִבְּיוֹ הִיּאָר בְּיִבְּיִי מוֹרִין בַּעֵל הַבָּית הַנָּה מִוֹת: * הְבִּיִּבְר אָתִרְנִאִּנִי מוֹרִין בַּעֵל הַבִּית הַנָּה בִּיוֹת הַנָּה מוֹרִין בִּעִל הַבְּיִת הִיִּה בְּעִל הַבְּיִת הִיּנִית הַנְּהִי מוֹרִין בַּעֵּל הַבְּית הַנִּיה הַנִּי בְּעִל הִבְּיִים מוֹרִין בַּעִל הַבְּיִת הַנִּית הַנָּהְיִּית הַנִּיִּים הִינִים מוֹרִין בִּעִל הַבְּיִת הַנִּיִּים הִּיִּים מוֹרִין בַּעִּל הַבְּיִת הַנִּיִּת הַנִּיִים הִיּים בְּיִבְּיִים מוֹרִין בַּעִּל הַבְּיִת הַנְיִים מוֹרִין בִּנְיִים מוֹרִין בִּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִבְּיִים בּיִּים בְּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִבְּיִּים בְּבִּים בְּבִּים בּיִים בְּיִּים בּיִּים בְּיִים בּיִּבְּים בְּיִבְים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִּים בְּיִים בְּיִנְים בְּיִּים בְּיִּים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּנִייִים בְּיוֹים בְּנִיים בְּיוֹים בְּיוֹבְיוֹים בְּיוֹים בְּנִיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹבְיוּים בְּנִים בְּנִיים בְּיוֹים בְּנִים בְּנִים בְּעִּים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּנִיים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיבְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּעִּים בְּיוֹבְיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּיוֹים בְּב

^{*}The names in this verse, within brackets, are omitted if the parents should not be present, and other names substituted in their stead.

Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the universe, Omnipotent! our Father, our King, our Strength, our Creator, our Redeemer, our Former, our Holy One, the Holy One of Jacob; our Shepherd, the Shepherd of Israel; the beneficent King who doeth beneficently unto all, who hath been, is, and ever will be beneficent unto us day after day. He hath dealt bountifully with us, he still dealeth bountifully with us, he will deal bountifully with us for evermore; granting us grace, favour, compassion, enlargement, deliverance, and prosperity, blessing, and salvation, consolation, sustenance and maintenance, mercy, life and peace, and every good: yea, of no good will he cause us to be deficient.

May the All-merciful reign over us for ever and ever! May the All-merciful be blessed in heaven and earth!

May the All-merciful be praised throughout all generations, be glorified among us to everlasting, and be honored in our midst for ever and to all eternity! May the All-merciful sustain us with honor! May the All-merciful break the yoke of captivity from off our neck, and lead us in security to our land! May the All-merciful send us an abundant blessing on this house, and on the table at which we have eaten! May the All-merciful send us Elijah the prophet (of happy memory) that he may announce to us tidings of happiness, salvation, and consolation! May the All-merciful bless [my father* and instructor] the master of this house, and [my mother

^{*} The names in this verse, within brackets, are omitted if the parents should not be present, and other names substituted in their stead.

מוֹרָתִי בּּעְלַת הַבִּית הַנָּה · אוֹתָם וְאֶת־בִּיתָם וְאֶת־בִּיתָם וְאֶת־בִּיתָם וְאֶת־בִּיתָם וְאֶת־בִּיתָם וְאֶת־בָּל־אֲשֶׁר לְנוּ נַּרְעִם וְאֶת־בָּל־אֲשֶׁר לְנוּ בִּבְרָכִה שִׁנְּתְנוּ שֻׁנְּתְרָבְּי יִאֲקֹק וְיִאֲקֹב בְּנִוּ שִׁנְּתְנוּ בְּבְרָכָה בִּבְרָכָה בַּבְרָכָה בִּבְרָכָה בִּבְרָכָה שִׁבֵּל בֹּל בֹּל בֹּל בִּן יְבְרֵךְ אוֹתְנוּ בְּלְנוּ יַחַד בִּבְרָכָה שְׁבֵּלְ בִּל בֹּל בֹּל בִּן יְבְרֵךְ אוֹתְנוּ בְּלְנוּ יַחַד בִּבְרָכָה שְׁבֵּלְ בִּלְ בִּלְ בִּבְּרְ אֹמֵן:

בַּמָרוֹם יְלַמְּדוּ עֲלֵיהֶם וְעָלֵינוּ וְכוּרת שֶׁחְהִי לְמִשְׁמֶרוּ שָׁלְוֹם וְנִשְּׂא בְּרָכָה מֵאֵת יְיִ וּצְדָּקָה מֵאֶלהי יִשְׁעֵנוּ : וְנִמְצָא־הֵן וְשֵׂכֶל מוֹב בְּעֵינֵי מַאֶּלהִים וְאָדָם:

On Sabbath add till הָעוֹלְמִים

הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ לְיוֹם שֶׁבְּלוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלְמִים:

הָרַחַמָן הוא יַנְחִילֵנוּ לְיוֹם שֶׁבָּלּוֹ מוֹב:

הָרַחֲמָן הוּא יְזַבּנוּ לִימוֹת הַמְּשִׁיהַ וּלְהַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: מִגְּדֹל יְשׁוּעוֹת מַלְבּוֹ וְעִשֶּׁה הֶסֶּד לִמְשִׁיהוּ לְרָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם עֹשֶׁה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמְיוּ הוּא יַצַשֶּׁה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל בָּל-יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יִרְאוּ אֶת־יִיָּ קְרוֹשִׁיוּ בִּי אֵין מַהְסוֹר לִירָאָיו: and instructress] the mistress of this house, and with them, their household, their children, and all that belongs to them; us and all that belongs to us; even as our ancestors Abraham, Isaac, and Jacob were severally blessed in all things, through all things, and with all things, thus may he bless us, even all of us together, with a complete blessing, and let us say, Amen.

In the high heaven may they obtain for them and for us, the felicity of the Divine guardianship over our welfare, that we may receive a blessing from the Eternal, and righteousness from the God of our salvation, and that we may find grace and due regard in the eyes of God and man.

On Sabbath add the following till "life."

May the All-merciful cause us to inherit the day that is all Sabbath and repose in eternal life.

May the All-merciful cause us to inherit the day that is all happiness.

May the All-merciful render us worthy to behold the days of Messiah, and of the eternal life of a future state. He giveth great salvation to His king, and acteth mercifully towards His anointed, towards David and his progeny for ever. May he who maketh peace in his high heavens, in his mercy, grant peace unto us and unto all Israel, and say ye, Amen.

Fear the Eternal, ye his holy ones, for no want have

פְּפִּיִרִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדְרְשׁי וְיָ לֹא יַחְּסְרוּ כָּל־ טוֹב: הוֹדוּ לֵיִי כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם הַסְהוֹ: פּוֹתֵחַ אֶרְתֹּדְיִרִיךְ וּמִשְׂבִּיעַ לְכָל־הֵי רָצוֹן: כָּרוּךְ הַנֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַה בַּיִי וְהָיָרה וְיִ מִּבְטַהוֹ: יְיָ עוֹ לְעַמוֹ יָהֵן יְיָ יְבָרַךְ אֶת עַמוֹ בַשְׁלוֹם:

On drinking the third cup of wine say-

בְּרוּךְ אַתָּה יָיָ אֶלֹהֵינוּ כֶּלֶךְ הָעוֹלָם · בּוֹרֵא בְּרִי הַנָּבִּן :

Open the door and say-

שְׁפּוֹךְ הֲמָתְךְ אֶלֹּהַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹאֹיְיָרְעוּךְ וְעַלֹּי מַמְלָכוֹרת אֲשֶׁר בְּשָׁמְךְ לֹא כָּלְאוּ : כִּי אָכַל אֶת יַעַלָּב וְאֶת־נְוָהוּ הַשַּׁמִּוּ :

שִׁבֶּךְ־עָעַלֶהֶם זַעֲמֶךְ וַבְּרוֹן אַבְּּךְ יַשִּׁיגֵם: תִּרְדֹּף בָּאַף וְתַשְׁמִירֵם מִתַּחַרת שְׁמִי יָי:

Fill the cups and say-

הללי

SAY THE HALLEL.

רא לנו יִי לא לנו פִי לְשִׁמְדְ הוּ בְּבוֹר צַל-חַפְדְּךָ עַל-אָמָהֶדְ : לְמָּה יאׁמְרוּ הַוּוֹים אַיֵּה-נָא

they who fear him. Even young lions lack and suffer hunger; but they who seek the Eternal shall not lack any good. Give thanks unto the Eternal, for he is good, for his mercy endureth for ever. Thou openest thine hand, and satisfiest the desire of every living being. Blessed is the man who trusteth in the Eternal; for the Eternal will be his protection. The Eternal will give strength to his people: the Etenal will bless his people with peace.

On drinking the third oup of wine say-

Blessed art thou, O Lord, our God, who createst the fruit of the vine.

Open the door and say-

Pour out thy wrath upon the heathen who will not acknowledge thee, and upon the kingdoms who invoke not thy name, for they have devoured Jacob and laid waste his dwelling place.

Pour out thine indignation upon them, and let thy glowing anger overtake them. Pursue them in wrath and destroy them from under the heavens of the Eternal.

Fill the cups and say-

HALLEL.

Ps. cxv.—Not unto us, O Eternal! not unto us, but unto thy name give glory, for the sake of thy mercy and thy truth. Where fore should the nations say, Where now is

אָלהיהֶם: וַאלהִינוּ בַשְּׁמִים כּל אֲשֶׁר-הָבֵּץ עָשָּׂה:
עַצַבּיהֶם כָּכֶּף וְזָהָב בַּעֲשֵׂה יְבִי אָדָם: כָּה לָהֶם
וְלֹא יְדַבּרוּ עִינִים לְהֶם וְלֹא יִרְאוּ: אָזְנֵים לְהֶם וְלֹא יִדְיהוּן: יְבִיהָם לְהֶם וְלֹא יִיְרְאוּ: אָזְנֵים לְהֶם וְלֹא יִיִּהְוּן: יְבִיהָם וְלֹא וְלֹא יִשְׁמָעוּ אַף־לְהֶם וְלֹא יְרַהוּן: יְבִיהָם וְלֹא יְהַבֹּלוּ לֹא יִהְנִּוֹ בִּנְיהָם וְלֹא יְהַבֵּלוּ לֹא יֶהְנּוּ בִּנְיהָם וְלֹא יְהַבֹּלוֹ לֹא יִהְנִּם וְלֹא יְהַנִּלוֹ בְּנְרוֹנְם: יְשִׂרָאֵל בְּמְוֹה בִּיִי עָוְרָם וּמָנִנְם הוּא: בִיי עִוְרָם וּמָנִנְם הוּא: יִרְאֵי יְיָ בִּמְחוּ בַיִי עָוְרָם וּמָנִנְם הוּא: יִרְאֵי יְיָ בִּמְחוּ בַיִי עָוְרָם וּמָנִנְם הוּא:

יְיָ זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ שֶּת־בֵּית יִשְּׂרָאֵל יְבָרֵךְ שֶּת־בִּית אַבְרֹּוֹכִים עִם־הַגְּּדֹלִים:
בּית אַהַרֹן: יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְיָ הַקְּטַנִּים עִם־הַגְּּדֹלִים:
יֹפֵף יְיָ עַּלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם: בְּרוּכִים אַבֶּם
לַיִי עֹשֵׂה שָׁמַיִם נָאָרֶץ: הַשָּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיִּי וְהָאָרֶץ
לַיִי עֹשֵׂה שָׁמַיִם נָאָרֶץ: הַשְּׁמַיִם שָׁמַיִם לַיִּי וְהָאָרֶץ
נָתַן לִבְנִי־אָדָם: לֹא־הַמֵּתִים יְהַלַּלוּיָה וְלֹא בְּל-יֹרְבִי
דוּמָה: וַאְנַהְנוּ נִבְרֵךְ יָה מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְּלוּיָה:

יָּיָבְתִּי בִּי־יִשְׁמֵעוּ יְיָ אֶרת־קּוֹלִי תַּחֲנוּנִי: אַהַבְתִּי בִּי־יִשְׁמֵעוּ יְיָ אֶרת־קּוֹלִי תַּחֲנוּנִי: בִּי־הִטְּה אָוְנוֹ לִי וּבְיָמֵי אֶקְרָא: אֲפְפּינִי | חֶבְלֵי־מְטֶּת וּמְיָרֵה וְיָגוֹן אֶמְצָא: וּבְשֵׁם־יְיָ

their God? Our God is in the heavens; He hath made whatsoever he pleased. But their idols of silver and gold are the work of human hands. They have mouths, but speak not: they have eyes, but see not. They have ears, but hear not: they have nostrils, but smell not. They have hands, but feel not: they have feet, but walk not; neither is there any utterance in their throat. May those who make them and every one who trusteth in them become like them. Israel, trust thou in the Eternal, he is thy help and shield. O house of Aaron, trust in the Eternal, he is your help and shield. Ye who venerate the Eternal, trust in the Eternal, he is your help and shield.

The Eternal who hath ever been mindful of us, will bless us, he will bless the house of Israel, he will bless the house of Aaron. He will bless those who venerate the Eternal, both small and great. May the Eternal increase you more and more, you and your children. Blessed are ye of the Eternal, who made heaven and earth. The heavens are the heavens of the Eternal: but the earth hath he given to the children of men. The dead praise not the Eternal, nor they who descend into the silent grave. But we will bless the Eternal henceforth, and for ever. Halleluyah.

Ps. cxvi.—It is pleasing unto me that the Eternal hath graciously heard my voice, and my supplications. For he hath inclined his ear unto me, therefore will I invoke him whilst I live. Should the struggles of death compass me, the pangs of the grave seize me, were trouble and sorrow

אָקרָא אָנָה יָיָ מַלְטָרה נַפְשׁי : הַנּוּן יִי וְצַרִּיק ואלהינו מְרַהַם: שֹׁמֵר בְּהָאיִם יְי דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעֵ : שוֹבִי נַבָּשִׁי לִמְנוּחָיִבִי בִּי יִי גָּמֵל עָלְיבִי : בּי הַלַּצְהָ נַבְּשִׁי מִפְּוֶת אֶת עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְּלִי מָדֶּחִי : אֶתְהַלֵּדְ לִפְנִי יָיָ בְּאַרְצוֹת הַהַיִּים : הָאֶּמַנְתִּי בּי אֲדַבֵּר אָנִי עָנִיתִי מְאֹר: אֲנִי אָמַרְתִּי בְּּחְבְּוִי בָל־הָאָרַם כֹּוֵב :

מָה־אָשִׁיב לַיָי כָּל־הַּנְמוּלֹהִי עָלָי: כּוֹם יְשׁוּעות אָשָׂא וּבְשֵׁם יִיָ אֶקְרָא : נְדָרַי לַיִי אֲשַׁלֵּם נָנְדָה־נָא לְכָל־עַמוֹ : יָקָר בָּעִינֵי יָיָ הַמְּוְתָה לַהַפִירִיו : אָנָה יִי כִּי־אַנִי עַבְדֶּךְ אַנִי עַבְדְּךְ כֶּן אַסְתֶךְ פִתַּחְתָּ לְמוֹבַרִי : לְדְּ אֶוְבַּח זֶבַח תּוֹרָה וּבְשֵׁם יְי אֶקְרָא : נָדָרִי לַיָּי אֲשַׁלֵּם נָגְדְה־נָא לְכָל־עַמוֹ : בְּהַצְרוֹתוּ בֵּית יָי בָּתוֹבֵבִי יְרוּשָׁלָם הַלְּלוֹיָה:

Ps. cxvii.

הַלְלוּ אֶת־יְיָ כָּל־גוֹיִם שַׁבְּחוּחוּ כָּל־הָאָמִים בּי נָבֵר עָלֵינוּ ו הַסְרוֹ וָאֱמֶת־יְיָ לְעוֹלְם הַלֵּלוּיָה:

יי פּי פוֹב פּי לְעוֹלֶם הַקְּרוֹ : Ps. exviii. הורו לֵיָי פִּי טוֹב פִּי לְעוֹלֶם הַקְּרוֹ :

to overtake me, I would then call upon the name of the Eternal; saying, O Eternal! I beseech thee, deliver my soul! The Eternal is gracious and righteous; yea, our God is merciful. The Eternal preserveth the simple: I was brought low, and he saved me. Return my soul to thy serenity, for the Eternal hath dealt bountifully with thee. For thou hast delivered my soul from death, mine eyes from tears, and my feet from falling. I yet will walk before the Eternal in the land of the living. I firmly believed, and therefore will I declare that when greatly afflicted, I rashly said, All men are liars.

What shall I render unto the Eternal for all his benefits towards me? I will raise the cup of salvation, and call upon the name of the Eternal. My vows unto the Eternal will I now pay in the presence of all his people. Precious in the sight of the Eternal is the death of his pious servants; therefore unto thee, O Eternal! consider that I am thy servant, the son of thy handmaid, thou hast loosened my bonds. A sacrifice of thanksgiving will I offer unto thee, and invoke the name of the Eternal. My vows unto the Eternal will I now pay in the presence of all his people. In the courts of the house of the Eternal, in the midst of thee, O Jerusalem. Halleluyah.

Ps. exvii.—Praise the Eternal all ye nations: praise him all ye people: for great is his merciful kindness towards us: and the truth of the Eternal endureth for ever. Halleluyah.

Psalm xviii.

O give thanks unto the Eternal, for he is good—for his mercy endureth for ever

יאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְרּוֹ : יאמְרוּ נָא בִּית־אַהְרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְרּוֹ : יאמְרוּ נָא יִרְאֵי יָיָ כִּי לְעוֹלָם חַסְרּוֹ :

מן-הַמֵּצַר קָרָאתִי יָהּ עָנְנִי בַּמֶּרְחַבְיָה : יְיָ לִי לֹא אִירָא מַה־יַּצַשָּׂה לִי אָרָם: יָיָ לִי בְּעֹזְרִי וַאֲנִי אֶרְאָה בְשֹׁנְאָי: מוֹב לַהֲסוֹת בַּיִי מִבְּטֹהַ בָּאָרָה: מוֹב לַהֲסוֹת בָיִי מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים: כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ פּי אַמִילֵם: סַבּוּנִי גַם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ בִּי אָמִילֵם • סַבּוּנִי כִרְבֹרִים דּלְעַכוּ בְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְיָ בִּי אָמִילַם: דָּהֹה דְּהִיתַגִּי לְנְפֹּל וַיִי עֲזְרָנִי: עָזִי וְזִמְרָת יָה וַיָּהִי־לִי לישׁוּעָה: קוֹל וֹ רְבָּה וִישׁוּעָה בִּאָהָלֵי צַרִיקִים יְמִין יְיָ עִשָּׂה חָיִל : יְמִין יְיָ רוֹמֵמָה יְמִין יְיָ עשָׂה חָיִל : לא־אָמוּת כִּי אֶחְיֶה וַאֲכַפֵּר מַעֲשִׂי־יָה : יַפֹּר יִפְּרָנִי יָה וְלַפָּעֶת לֹא נְתָנָנִי: פִּתְחוּ-לִי שַׁעֲרֵי-צֶרֶק אָבאֹ־בָם אוֶרָה יָה: זֶה הַשַּׁצֵר לַיִי צַרִּיקִים יָבאוּ בוֹ: (repeat) : אוֹרָך כִּי עַנִיתָנִי וַתְּהִי-לִי לִישׁוּעָרה: (repeat) : אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ בִּנָּה (repeat) : מֵאֵת יָיָ הָיִתָה זֹאֹת הִיא נִבְּלְאת בְּעֵינֵינוּ

Let Israel now declare—that his mercy endureth for ever.

Let the house of Aaron now declare—that his mercy endureth for ever.

Let those who venerate the Eternal now declare—that his mercy endureth for ever.

In straitness I called on the Eternal, and the Eternal answered me with enlargement. The Eternal is for me, I will not fear: what can man do unto me? The Eternal is with me, and those who help me: I therefore shall see the confusion of those who hate me. It is better to trust in the Eternal than to rely on man. Better is it to trust in the Eternal, than to rely on princes. All nations beset me around; but in the name of the Eternal will I cut them They surrounded me, yea, they encompassed me about; but in the name of the Eternal will I cut them off. They compassed me about like bees, they flashed round me as a fire of thorns; but in the name of the Eternal will I cut them off. They thrust sore at me, that I might fall: but the Eternal supported me. The Eternal is my strength and song, and he is become my salvation. The voice of joyous song and salvation resounds in the tabernacles of the righteous: "The right hand of the Eternal hath done valiantly: the right hand of the Eternal is exalted; the right hand of the Eternal hath done valiantly. I shall not die yet, but shall live to proclaim the works of the Eternal. He hath indeed chastised me, but he hath not given me over unto death. Open the gates of righteousness for me, that I may enter through them, to praise the Eternal. This is the gate of the Eternal into which the righteous shall enter. I will praise thee, for thou hast answered me, and art become my salvation. [I will, &c.] The stone which the builders rejected, hath become the corner head-stone. [The stone, &c.] This is from the Eternal: it is marvellous in our eyes. [This is from, &c.]

(repeat) : יָן נְגִילְה וְנִשְׂמְחָה בוֹ (repeat)

אָנָא יִי הוֹשִׁיעָה נָא: אָנָא יִי הוֹשִׁיעָה נָא:

אָנָא יָיָ הַצְּלִיחָה נָא : אָנָא יִיָ הַצְּלִיחָה נָא :

(repeat) : יָי בַרַכְנוּכֶם מִבֵּית יִי בָּרַבְנוּכֶם מָבֵּית יִי אַלויִי וַיָּאֵר לָנוּ אִסְרוּ־חֵג בַּאֲבֹתִים עַר קַרְנוֹת בּמָּובַהַ (repeat) אֵלִי אַהָה וְאוֹרֶךְ אֱלֹהֵי אַרוֹמַמֶּךְ: (repeat) : הוֹדוּ לֵיִי כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלְם הַקְּדוֹ (repeat) יְהַלְלוּךְ יָיָ אֶלֹהֵינוּ (עַל) כָּל מַצַשֶּׂיךְ • וַהַסִיבִיךְּ צַרִיקִים עוֹשֵׁי רְצֹנֶךְ וְכָל עַמִּךְ בֵּית יִשִּׂרָאֵל בִּרְנָה יוֹרוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּהוּ וִיבְּאָרוּ וִירוֹבְמוּ וְיַעַרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וַיָמַלִיכוּ אֶת שִׁמְדְ מַלְבֵנוּ כִּי לְדְ מוֹב לְהוֹרוֹת וּלִשִׁמְךּ נָאֶרה לְזַמֵּר כִּי מֵעוֹלְם וְעַר עוֹלָם אַתָּה

בי לעולם חַסְרוֹ : בי לעולם הסדו: בי לעולם חַכִּרוֹ : בי לעולם הקהו: בִּי לִעוֹלֶם הַמְרוֹ :

בִּי לִעוֹלָם הַכִּדוֹ :

בִּי לִעוֹלָם חַכִּרוֹ :

הורו ליי כי טוב הורו לאלהי האלהים הודוּ לַאַרֹנֵי הָאֲדֹנִים לְעִשֵּׁה נִפְּלָאוֹת נְדֹלוֹת לְבַדּוֹ

לְעִשֵּׁה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה לְרוֹקַע הָאָבֶין עֵל הַפָּיִם לְעשׁה אוֹרִים גִּדֹלִים

This is the day which the Eternal hath appointed, we will rejoice, and be glad thereon. [This, &c.]

O Eternal! save us now we beseech thee. O Eternal! save us now we beseech thee.

O Eternal! send now prosperity we beseech thee! O Eternal! send now prosperity we beseech thee!

Blessed be he who cometh in the name of the Eternal: we from the house of the Eternal do bless you. [Blessed, &c.] God is Eternal; and he hath enlightened us. Bring the sacrifice bound with myrtle branches to the horns of the altar. [God is Eternal, &c.] Thou art my God, and I will praise thee; O my God, I will extol thee! [Thou art, &c.] O give thanks unto the Eternal, for he is good, for his mercy endureth for ever. [O give thanks, &c.]

All thy works praise thee, O Eternal! thy pious servants, with the righteous who perform thy will, and thy people, the house of Israel, with joyful song give thanks, bless, praise, glorify, extol, reverence, sanctify, and acknowledge thy kingly name, O our King! for to thee it is proper to offer thanksgiving, and pleasant to sing praise to thy name, for thou art God from everlasting to everlasting.

Psalm cxxxvii.—O give thanks unto the Lord, for he is good: for his mercy endureth for ever.

O give thanks to the God of gods: for his mercy

endureth for ever.

O give thanks to the Lord of lords: for his mercy endureth for ever.

To him who alone performeth great wonders: for his mercy endureth for ever.

To him who with supreme understanding made the

heavens: for his mercy endureth for ever.

To him who stretched out the earth above the waters: for his mercy endureth for ever.

To him who made great lights: for his mercy endureth for ever.

בי לעולם חַקהו : בי לעולם חַסְרוֹ : בי לעולם הַקרו : בי לעולם הַפִרוֹ: בִּי לִעוֹלָם הַקְרוֹ : בי לעולם הַסְרוֹ : בי לְעוֹלֶם חַסְרוֹ : בי לעולם חַסְרוֹ : בי לעולם חַסְרוֹ : בי לעולם הַפִרוֹ : פי לעולם חַקרו : בי לְעוֹלֶם הַסְרוֹ : בי לעולם הַקרוֹ: בי לעולם הסהו בִי לעוֹלֶם הַסִרוֹ : בי לעולם הסרו: בי לעולם הַסִרוֹ: בִּי לְעוֹלֶם הַסהוֹ:

אָת־הַשָּׁמָשׁ לְמֶמְשָׁלֶת בַּיוֹם אָת-הַיָּרַהַ וְכוֹכָבִים לְמֶבְשְׁלוֹת בַּלָּיִלָה בִּי לְעוֹלָם הַסְרּוֹ : לְמַבֵּה מִצְרִים בִּבְכוֹרֵיהֶם וַיוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם בְיָר חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה לְגֹוֵר יַם־סוּף לִגְוָרִים וָהָעֶבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ וְגַעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם־סוּף לְמוֹלִיךְ עַמוֹ בַּמִּרְבָּר לְמַבֵּה מִלְבִים גִּדֹלִים וַיַהַרֹג מִלְכִים אַדִּירִים לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הַאֶּמֹרִי וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבְּשָׁן וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה נַהַלָּה לְיִשְׂרָאֵל עַבְרוֹ שֶׁבְשִׁבְּלֵנוּ זָכַר לַנוּ וַיִּפְרָקנוּ מצָרִינוּ נֹתֵן לֶהֶם לְבָל בָּשָׂר הורו לְאֵל הַשָּׁמָיִם

The sun to rule by day: for his mercy endureth for ever.

The moon and the stars to rule by night: for his mercy

endureth for ever.

To him who smote the Egyptians in their first-born: for his mercy endureth for ever.

And brought forth Israel from among them: for his mercy endureth for ever.

With a mighty hand and a stretched-out arm: for his mercy endureth for ever.

To him who divided the Red Sea into parts: for his mercy endureth for ever.

And caused Israel to pass through the midst of it: for his mercy endureth for ever.

But overthrew Pharaoh and his host in the Red Sea: for his mercy endureth for ever.

To him who led his people through the wilderness: for his mercy endureth for ever.

And smote great kings: for his mercy endureth for ever.

And slew mighty kings: for his mercy endureth for ever.

Sihon king of the Amorites: for his mercy endureth for ever.

And Og king of Bashan: for his mercy endureth for ever.

And gave their land as a heritage: for his mercy endureth for ever.

As a heritage to his servant Israel: for his mercy endureth for ever.

Who remembered us in our low state: for his mercy endureth for ever.

And redeemed us from our oppressors: for his mercy endureth for ever.

Who giveth food to all flesh: for his mercy endureth for ever.

O give thanks unto the God of heaven: for his mercy endureth for ever.

נְשְׁמֵת כָּל-הַי תְּבָהֵךְ אֶת-שִׁמְךּ יְיְ אֲלֹהֵינוּ י וְרוּחַ בָּל-בָּשָׂר תְּכָּמֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךְ מֵלְבֵנוּ הָמִיד י מִן הָעוֹלָם וְעַר-הָעוֹלָם אַהָּה אֵל יוֹמַבְּלְעָדֶיךְ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹרָה וּמַצִּיל וּמְבַּרְעָדֶיךְ אָלָה בְּל-בִּרוֹת בְּכְל-צַרת צָרָה וְצוּלְה אֵין לְנוּ מֶלֶךְ אֶלָה בְּל-בִּריוֹת אָלֹהִי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַהְלֹל בְּרֹב הַתִּשְׁבְּחוֹת הַמְנַהֵּג אָלְמִים י הָבְּעוֹרִר יְשִׁנִים וְהַמֵּקִיץ נְרְדָּמִים וְהַמֵּשִׁיהַ עוֹלָמוֹ בְּהֶפֶר וּבְריוֹתִיוֹ בְּרָהְמִים וְהַמְּלִים וְהַמְּלִים וְהַמִּשִׁיה וְלָבוֹת הַמְלִים וְהַמֵּלִים וְהַבּּוֹמִך נוֹפְּלִים וְהַמִּשִּיה אָבוֹרִי וְשִׁנִים וְהַמֵּלִים וְהַבְּוֹלִים וְהַבְּלִים וְהַבְּלִים וְהַבּּוֹלֵים וְהַבּּוֹבֶר אָבִרְּךְ אָבוֹרְים וְהַבּּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַבּוֹלֵךְ בְּפִוֹבִים יִלְךְ לְבַדְּךְ אֲנַחְנוּ מוֹרִים:

אָלּוּ פִּינוּ מָלֵא שִׁירָה פַּיָּם וּלְשׁוֹנֵנוּ רָנָּה פַּהַמוֹן
גַּלְּיוּ וְשִׂפְּתוֹתִינוּ שֶׁבֶּח כְּמֶרְחָבֵי רָקִיעַ וְשִינֵינוּ
מְאִירוֹת פַּשֶׁמֶשׁ וְבַיְרֵחַ וְיְרֵינוּ פְּרוּשׁוֹרת כְּעָּיִרוֹת פַּשְׁמֶשׁ וְבַיְרֵחַ וּ וְיְרֵינוּ פְּרוּשׁוֹרת בְּעָּיִרוֹת בְּנִיְרָת וְשִׁנְחְנוּ מִמְלְּה אֵלְה אֵנְחְנוּ שִּׁמְיִם לְהוֹדוֹת לְּךּ יְיְ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתִינוּ וּמְבְּנִי לְּהוֹרת בְּעָמִים הַמּוֹבוֹת שֶׁעְשִׁירָת מְאָלֶּהְ מִלְּהְ אֵלְהִינוּ וְעִפְנוּ וּ מִמְּלְהִנוּ וְיִ אֶּלְהִינוּ וְעִפְנוּ וּ מִמְּלְהִנוּ וְיִ אֶּלְהִינוּ וְמִבְּיִרִם בְּיִבְּנִית בְּעְבִירִם בְּמְלְתְנוּ וְיִ אֶּלְהִינוּ וְמִבְּיִרְם בִּיְתְנוּ וְמִבְּיִרְם בְּנְבְּוֹת וְּעְבְּיִרְ בִּוֹתְנוֹי וְעִפְּנוּ וּ מִמְלְּתְנוּ וְמִבְּיִרְם בְּנְבְּיִרִנוּ וְעִבְּיִרִ בְּרִבְיִתְ בִּיִּתְנוּ וּמִהְנִוּ וּמִהְנִוּ וּמִהְנִוּ וּמְהָנוּ וּמִהְנִי וְנִיּשְׁבְּע בְּבִירִם בְּרָעב וַנְהָנוּ וּמִחְלִים בְּרְנוֹי וְעִבְּיִר בְּבְּלְהָנוּ וּמִהְלִים בְּרִבְיִם בְּרִים בְּרְנוּוּ וִמְקְנִינוּ בְּרְתְנוּ וּיִבְּיִבְים בְּרִבּים בְּרְעב וַנְהְנוּ וּ בְּבְּבְיִם בְּרִים בְּרִבּים בְּרִים בְּבְּבוֹת בְּנְבְיוֹת בְּיִבְּיִם בְּיִבְּנִית בְּיִבְּעְבְּיוֹנוּ וּ מִבְּבְיתְנוּ וְעִבְּיוֹת בְּבִּית בְּיִבְּיִם בְּיִרִנוּ בְּרִים בְּבְּיתְנוּ וּמְבְּרִים בְּיִבְּנִי בּּרְתְנוּ וּמְבְּבְיִים בְּרִבּיוֹם בְּבְּתְנוּ וּמְבְּרִים בְּרִים בְּרִים בְּיִבְּיִים בְּיִבּיוֹ בְּנִייִי בְּיִבְּיִים בְּבּוֹת בּּבְּיתְנוּ וּבְּתְּנִיוּ וּ מְבְּבְּרִים בְּרִים בְּבּוֹת בּיִים בְּיִבּיוֹ בְּיִבְּיִים בְּיִבּיוֹי בְּיִבְּיִים בְּיִבּוֹת בְּיִיבְּיִים בְּיִבּיוֹים בְּיִבּיוֹים בְּבְּיִיתוֹ בְּיִבְּיִים בְּנְיוֹינִיוּ בְּיִיבְיִים בְּיוֹם בְּיבְּוֹיתוֹיוּ בְּיִיבְיּים בְּיִבּיוֹ בְּיִינִיוּיוֹיוֹיוּ בְּיִינִיוּ בְּיבְּיוּבְיוֹיתְייִינִיוּ בְּיְבְּיִיתְייוֹיוּיוּיתְיוּיבְיוּיתְיוּיוּבְיוּתְייִיוּיוּיוּ בְּבְּיבְיוּיוּ בְּיִיתְיוּיוּיוּיוּיוּיוּיוּיוּיוּיוּיוּיוּיתְייִיוּיוּיוּ בְּנְיבְיוּיוּיוּיוּיוּיוּיוּ בְּיוֹיוּ בְּבְיוֹבוּיוּ בְּיִיבְּיוּיתְיוּיוֹיוֹיוּ בְּיִבְיוֹי בְּיִיבְיוּיתְיוֹיוֹיוֹיתְייִיוּ בְּבְּיבְּיוּיוּיוּיוּיוּיוּ בְּיִיבְּיִיּיִיוּ בְּבְּבְּיוֹיתְיוֹי

The breath of all living shall bless thy name, O Eternal, our God! and the spirit of all flesh shall continually glorify and extol thy memorial, O our King! for thou art God from everlasting to everlasting: and besides thee we have neither king, redeemer, nor saviour, who redeemeth, delivereth, maintaineth, and hath compassion on us in all times of trouble and distress: we have no king but thee. Thou art God of the first and the last ages: God of all creatures, and Lord of all generations; who is adored with all manner of praise; who governeth his world with tenderness, and his creatures with mercy. Lo! the Eternal neither slumbereth, nor sleepeth: he raiseth those who sleep, and awakeneth those who slumber: he causeth the dumb to speak; looseth those that are bound, supporteth the fallen, and raiseth those up who are bowed down, and therefore, to thee only do we render adoration.

Were our mouths filled with sacred song, as the sea is with water, our tongues shouting loudly as its roaring billows; and our lips extended with praise like the widely-spread firmament: and our eyes sparkling like the sun and the moon: and our hands extended like the eagles' wings in the skies: and our feet swift as the hind's: we should yet be deficient to render sufficient thanks unto thee, O Lord, our God! and the God of our fathers, or to bless thy name, for even one of the innumerable benefits which thou hast conferred upon us and our ancestors. For thou, O Lord, our God! didst redeem us from Egypt. and release us from the house of bondage; in time of famine didst thou feed us; and in plenty thou didst provide for us. From the sword thou didst deliver us, from the pestilence thou didst save us, and from many sore diseases thou didst relieve us. Hitherto thy tender

• רָעִים וְגָאֲמָנִים הַלִּיתָנוּ : עַר־הַנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיך וָלֹא־עַנָבוּנוּ חֲסָבִיךּ י וָאַל־תִּטְּשׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לָנֶצַח : עַל־בֵּן אַבָרים שֶׁבּּלַּנְתָּ בָּנוּ י וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנְבַּחְתָּ בְּצַבֵּינוּ וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמָתָ בְּבִּינוּ : הַן הַם יוֹרוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפְאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעַרִיצוּ וְיַקְרִישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךּ מַלְבֵנוּ : בִּי כָל־בֶּה לְדְּ יוֹרֶה יְכָל-לָשׁוֹן לְדָּ תִשְּׁבַע י וְכָל-בֶּנֶדְ לְדְּ תִּכְרַע י וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךְ תִשְׁתַּוְהֵעֶה: וְכָל־לְבָבוֹת יִירָאוּךְי וְכָל־כֶּרֶב וּכְלִיוֹת יְזַמְרוּ לִשְׁמֶךְ כַּדָּבָר שֶׁבָּתוּב כָּל עַצְמוֹתֵי תּאַמַרְנָה יָיָ מִי כְמוֹךְ י מַצִיר עָנִי מַהְזָק מְמָנוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגּוֹוְלוֹ : מִי יִרְמֶה־לָּךְ וּמִי יִשְׁוֶה־ לָדְ וּמִי יַצַרָדְ־לָדְ י הָאֵל הַנָּדִל הַנִּבֹּר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן לְנֵה שָׁמַיִם נָאָרֶץ: נְהַלֶּלְדְּ וּנְשַׁבֵּחְדְּ וּנְפָּאֶרְדְּ וּנְבָרֵךְ אֶתַ-שֵׁם קָרְשֶׁךְ · כָּאָמוּר לְדָוָד בָּרְכִי נַבְּשִׁי אָת־יְיָ וָכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם כָּדְשׁוֹ :

הָאֵל בְּהַעֲצְאַמוֹרת עָנֶּךּ: הַנְּרוֹל בִּכְבוֹר שְּׁמֶךְּ: הַגְּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךְ: הַמֶּלֶךְ הַיוֹשֵׁב עַל בִּפֵּא רָם וְנִשָּׂא:

שׁוֹבֵן עַר מָרוֹם וְקָרוֹשׁ שָׁמוֹ · וְכָתוּב רַנְנוּ צַדִּיקִים בַּיִי לַיְשָׁרִים נָאָוָה תְהַלָּה: בְּבִּי יְשָׁרִים תִּתְהַלֶּל · וּבְרָבְרִי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַדְ · וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמָם · וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְקַדָּשׁ: mercies have supported us, and thy kindness hath not forsaken us; and O Lord, our God! do never forsake us. And therefore the members of which thou hast branched out in us, the spirit and soul which thou hast breathed into our nostrils, and the tongue which thou hast placed in our mouth; lo! they shall continually give thanks, bless, praise, glorify, extol, reverence, sanctify, and ascribe sovereign power unto thy name, O our King! for every mouth shall adore thee, and every tongue swear fealty unto thee. Unto thee every knee shall bend; and those of high stature shall bow down before thee. heart shall fear thee; and the inward parts and reins shall sing praise unto thy name; as it is written. All my bones shall say, O Lord! who is like unto thee? "Who delivereth the poor from one of superior strength: the poor and needy from his oppressor." Who is like unto thee? who is equal unto thee? who can be compared unto thee, O thou, the great, mighty, and tremendous God! The most High God! possessor of heaven and earth. We will praise, adore, glorify, and bless thy holy name, as David said, "Bless the Lord, O my soul! and all that is within me, bless his holy name."

Thou art the God! who art mighty in thy strength! who art great by the glory of thy name! who art mighty for ever, and fearful by thy fearful deeds! the King! who sitteth on the high and exalted throne.

Who inhabiteth eternity, exalted and holy is his name; and it is written: "Rejoice in the Lord, O ye righteous, for to the upright praise is comely." With the mouth of the upright shalt thou be praised; blessed with the words of the righteous; extolled with the tongue of the pious; and sanctified in the midst of saints.

וּבְמַקְהַלוֹת רְבַבוֹת עַפְּךּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרָנָה יִתְּפָּאַר שִׁמְךּ מֵלְבֵּנוּ בְּכָל־הּוֹר וָרוֹר שָׁבֵּן הוֹבַת כָּל־הַיְצוּוִרים לְפַּנִיךּ יְיָ אֶלהִינוּ וַאלֹהִי אֲבוֹתִינוּ לְהוֹרוֹת לְהַבֵּל לְשַׁבַּחַ לְפָּאֵר לְרוֹמֵם לְהַבֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְלַקְמֵׁם עַל כָּל־הִּבְרִי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דְּוָר בָּוְרִישִׁי עַבְּהְדְּ מִשִׁיהֶךּ:

יִשְׁתַבַּח שִׁמְךּ לָעֵר מַלְבֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגְּרוֹל וְהַפְּּרוֹשׁ בַּשָּׁמִים וּבָאָרִץ כִּי לְדְּ נָאֶה יְיָ אֲלֹהֵינוּ וֹאלֹהֵי אֲבוֹתִינוּ שִׁיר וּשְׁבָּחָרֹה הַבֵּל וְוִמְּרָרֹה עוֹז וּמְמְשָׁלָה נָצַה גָּרְלָה וּנְבוּיָרה הְּהִלָּה וְתִּבְּאֶרֶת קְרָשְׁה וּמַלְכוּת בִּרְכוֹת וְהוֹדְאוֹת מֵעַהָּה וְעַר-עוֹלָם: בָּרוּךְ אַתָּה יִי אֵל מֶלֶךְ נְּרוֹל בַּהִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹרָאוֹת אַתְּה יִי אֵל מֶלֶךְ נְּרוֹל בַּהִּשְׁבִיי זִמְרָה מֶלֶךְ אֵל חֵי הָעוֹלְמִים:

וּבְבֵן וַיְהִי בַּחֲצִי הַלַּיְלָה: אָז רוֹב נִפִּים הִפְּלֵאתְ בְּרֹאשׁ אַשְׁמוֹרֶת זֶה בַּלְיְלָה: בַּיְלָה: Also in the congregation of the tens of thousands of thy people, the house of Israel, shall thy name, O our King! be glorified throughout all generations; for such is the duty of every created being in thy presence, O Eternal, our God! and God of our fathers, to thank, praise, extol, glorify, exalt, ascribe glory, bless, magnify, and adore thee, even beyond all the songs and praises of thy servant David, the son of Jesse, thy anointed.

Thy name shall be praised for ever, our King! thou great, holy, and sovereign God, in heaven and on earth; for unto thee, O Eternal our God! and God of our fathers, appertain song and praise; hymn and psalm; strength and dominion; victory, power, and greatness; adoration and glory; holiness and majesty; blessings and thanksgivings, henceforth and even unto everlasting. Blessed art thou, O Eternal! God and King, great above all praises, the God of thanksgiving, the Lord of wonders, who findest delight in songs of psalmody, King, Almighty! who livest eternally.

And thus "it was at midnight."

Of old thou didst wondrously perform many miracles in the night.

At the beginning of the first watch of this night.

When thou didst cause Abraham, the righteous convert, to be victorious through the division of his band at night.

It was at midnight.

Thou didst threaten Abimelech, the king of Gerar, in a dream of the night.²

¹ Gen. xiv. 15.

3 Ibid. xx. 3.

רַפְּחַרָתְ אֲרַמִּי בְּאֶמֶשׁ בַיִּלָה: וַיִשָּׁר יִשְּׂרָאֵל לְאֵל וַיוּכֵל לוֹ בִילָה: ַנְיָהִי בַּהֲצִי הַלֵּילָה: זָרַע בְּכוֹרִי בַּתְרוֹם מְחַצְהָּ בַּחֲצִי הלילה: חֵילָם לא מָצְאוּ בְּקוּמֶם בַּלֵילָה טִיפַת נְגִיד חַרוֹשֶׁת סִלִּיתָ בְּכוֹכְבֵי לִילָה: נְיָהִי בַּהַצִי הַלֵּילָה: יָצץ מְחָבף לְנוֹפֵף אִוּוּי הוֹבַשְׁתָּ פְּנָרָיו בַּלֵילָה: בָּרַע בֵּל וּמַצְבוֹ בְּאִישׁוֹן לילה: לְאִישׁ חַמוּרוֹת נִנְלָה רָז חֲזוֹת בִילַה: וֹיְהִי בַּחָצִי הַלַּיִלָה: מִשִּׁתַבֵּר בִּכְלֵי לְרָשׁ נָהַרֵג בּוֹ בַּלַיִלָה: נוֹשַע מִבּוֹר אַרְיוֹת פּוֹתֵר בְּעָתּוֹתֵי לילה: שִׂנְאָה נָמַר אֲנְגִי וְכְתַב כּפְרִים בַּלַיִלָה: וַיִהי בַּהַצִי הַלַּיִלָה: עוֹבַרָהָ נִצְחַךּ עָלִיו בְּנֶבֶר שִׁנַת לילה: פונרה תִּרְרוֹךְ לְשׁוֹמֵר מַה מְלַיִּלָה: צָרַח בַּשׁוֹמֵר וְשָּׂח אָתָא בֹקֶר וְגַם לִילָה: נְיָהִי בַּחֲצִי הַלֵּילָה: קָרָב יוֹם אֲשֶׁר הוֹא לֹא יוֹם וְלֹא לולה: רם הובע כי לף יום אף לף הַלַּיִלָה:

Thou didst terrify Laban, the Syrian, on the eve of his meeting with Jacob, —in the night.

And Israel wrestled with the angel and prevailed against

him, in the night.2

It was at midnight.

The first-born of the progeny of Patros' thou didst smite at midnight.

Their vigorous youth they found not, when they arose

in that night.

The host of the prince of Haroseth,⁴ thou didst trample down through the agency of the stars of the night.⁵

It was at midnight.

When the blaspheming Senachereb purposed to assail thine habitation, thou didst frustrate him through the dead carcases of his host,⁶ in the night.

Bel and its image were hurled down in the darkness of

the night.

To Daniel, the much beloved man, was the mysterious vision revealed in the night.

It was at midnight.

Belshazzar who made himself drunken, out of the holy vessels, was slain on that same night.

Daniel, who was saved from the lion's den, interpreted

the terrifying dreams of the night.

Haman the Agagite, who cherished enmity, wrote his letters to exterminate the Jews, at night.

It was at midnight.

Thou didst awaken against him thy all-conquering power by disturbing the sleep¹⁰ of the king, at night.

Thou wilt tread the wine-press for them who anxiously

ask, Watchman what of the night?"

Let the Eternal, the Watchman of Israel, cry out and say, The morning hath come as well as the night.¹²

It was at midnight.

O let the day of redemption approach, which shall be neither day nor night.¹³

Make known, O Most High! that thine is the day and

thine also the night.14

וְבָל-הַלֵּיִלָה:

לִיְלָה:

שוֹמְרִים הַבְּבֵּקר לְעִירְךּ כָּל־הַיּוֹם הָאִיר כָּאוֹר יוֹם הֶשְׁכָּת

וַוְהִי בַּהַצִּי הַלַּיִלָה:

ON THE SECOND NIGHT SAY-וּבָבֵן וַאֲמַרָתֶּם וֶבַּח פֶּסַח:

אוֹמֶץ נְבוּרוֹתֶיךּ הִפְּלֵאתָ בַּכַּכַח :

בְּרֹאשׁ כָּל מוֹעֲדוֹת נִשֵּׂאתָ : פֶּׁלַת

גַּלִיתָ לְשֶׁוֹרָתִי הַצֵּוֹת לֵיל : בַּכַּת

וֹאַמַרְהֶּם וֶבַח פָּסַח:

דְּלָתִיוֹ דָּפַּקְהָ כְּחוֹם הַיוֹם בַּבֶּכַת :

הַסְעִיר נוֹצַצִים עָגוֹת מַצוֹת בּפָּכַת :

וָאֶל-הַבָּכָןר רָץ וַכֶּר לְשׁוֹר צֵּרְךְּ : מַסַח

וַאֲמַרְהֶּם וֶבַה פָּסַח:

זוֹעמוּ סְרוֹמִים וְלוֹהַמוּ בָּאִשׁ : שַבַּבַ

הָלֵץ לוֹט מֵהֶם וּמַצוֹת אָבָּה בְּקִץ פַּכַּח:

פואבית אַרְבַת מוֹף וְנוֹף בְּעָבְרְךְ בּכפֿבֿע:

וַאֲמַרְתֶּם וֶבַה בָּכַה:

יָה ראש כָּל־אוֹן מְחַצְּתְּ בְּלֵיל שִׁמוּר פָּכַח:

פַביר על־בֶּן־בָּכוֹר בְּּכַהְתְּ בְּרַם : שַׁבַּבַּ

לְבִלְתִּי תֵּת מַשְׁחִית לָבֹא בִּבְּתְחֵי בַּפָּסַת:

וַאֲמַרְתֶּם זֶבַה פֶּכַח:

Appoint watchmen to thy city, all day and all night. Illumine, as with the light of day, the darkness of our night.

It was at midnight.

On the Second Night say:

YE SHALL SAY IT IS THE SACRIFICE OF THE PASSOVER.

Thy mighty power didst thou wonderfully display on THE PASSOVER.

To be the chief of all the solemn feasts thou didst exalt THE PASSOVER.

Thou didst reveal to Abraham, the child of the East, the redemption which should be wrought at midnight, on THE PASSOVER.¹

YE SHALL SAY IT IS THE SACRIFICE OF THE PASSOVER.

Thou didst visit his door during the heat of the day,2

ON THE PASSOVER.

He entertained the angels with unleavened cakes,3 on the Passover.

To the herd he ran and prepared a calf, a prototype of the sacrifice⁴ of the Passover.

YE SHALL SAY IT IS THE SACRIFICE OF THE PASSOVER.

The Sodomites incensed God, and were consumed with fire on the Passover.

Lot was delivered from among them, and he baked unleavened cakes on the Passover.

Thou didst sweep the land of Moph and Noph, when thou didst pass through it, on the Passover.

YE SHALL SAY IT IS THE SACRIFICE OF THE PASSOVER.

Lord, thou didst smite the head of every first-born on the night of the observance of the Passover.

Yet didst thou, the Omnipotent, pass over Israel, thy first-born son, when thou sawest the blood of the sacrifice of the Passover.

And didst not suffer the destroyer to enter within my doors, on the Passover.

YE SHALL SAY IT IS THE SACRIFICE OF THE PASSOVER.

מְסָגֶּרֶת סְגָּרָה בְּעָתוֹתִי : שַׁבַב נִשְּׁמְרָה מִרָיָן בִּצְלִיל שְּׁעוֹרֵי עוֹמֶר : שַׁכַּח שוֹרָפוּ מַשְּׁמֵנֵי פּוּל וְלוּד בִּיקַד יְקוֹד בפקה: וָאַמַרְתֶּם וָבַה פֶּסַח: עוֹר הַיוֹם בְּנוֹב לַעֲמוֹר עַר גְּעָה עוֹנֵת : פַּכַח פַס יָד כָּתְבָה לְקַעֲקַעַ צוּל בּפֶּכַח: צָפֹּה הַצָּפִית עָרוֹךְ הַשִּׁיְהָן בַּפָּׁכַנו : וַאַמַרְתֶּם זֶבַה פֶּסַח: קָהָל בִּנְכָה הַדַפָּה לְשַׁלֵּשׁ צוֹם בַפֶּׁכַח: ראש מִבּית רָשָׁע מָחַצְהָּ בְּעֵץ חֲמִשִּׁים בַפָּסַח: שְׁתֵּי אֵכֶּה רָגַע הָבִיא לְעוּצִית בַּפַּסַה: הָעוֹז יָדְדְ הָרוּם יְמִינְדְּ בְּלֵיל הִתְקַהֵּשׁ חֵג פֶּסַח:

בִּי לוֹ נָאֶה · בִּי לוֹ יָאֶה : אַהִּיר בִּמְלוּכְה · לְּהְיִיוֹ יֹאמְרוּ לוֹ · לְּךְ וּלְךְּ · לְךְּ בִּיְלְכָה · נִּרוּיְדִיוֹ יֹאמְרוּ לוֹ · לְךְ וּלְךְּ · לְךְ בִּיְלוּכָה · בִּי לוֹ יָאֶה : דְּגוּל בִּמְלוּכָה · הָרוּר לוֹ יָאֶה : דְּגוּל בִּמְלוּכָה · הָרוּר בִּיְלְכָה · לִּךְ כִּי לוֹ יָאֶה : לְוֹ יִאמְרוּ לוֹ · לְךְ וּלְךְ · לְךְ בִּי לוֹ לְּךְ יִי הַמַּמְלְכָה : כִּי לוֹ לְּךְ יִי הַמַּמְלְכָה : כִּי לוֹ לְּרָ יִי הַמַּמְלְכָה : כִּי לוֹ יִי הַמַּמְלְכָה : כִּי לוֹ

וַאֲמַרְהֶּם וֶבַח פָּסַח:

Jericho when closely shut up, was taken at the season OF THE PASSOVER.

Midian was destroyed by the cake of barley bread 9 made from the Omer's of the Passover.

The fat ones of Pul and Lud¹¹ were to be burned in the blaze, 12 kindled on the Passover.

YE SHALL SAY IT IS THE SACRIFICE OF THE PASSOVER.

The Assyrian still remained at Nob, 13 till the approach of the season of the Passover.

The hand wrote the extermination of Babylon "the deep

abyss,"14 on the Passover.

The "watch was then set," and "the table then spread" 15 on the Passover.

YE SHALL SAY IT IS THE SACRIFICE OF THE PASSOVER.

Hadassah 16 assembled the congregation to fast three days17 on the Passover.

Haman, the head of a wicked house, thou didst destroy on a gallows fifty cubits high, 18 on the Passover.

The double punishment 19 wilt thou in a moment bring

on Uts20 on the Passover.

Thy hand will then shew itself omnipotent, and thy right hand be exalted as on the night when was sacrified THE FESTIVAL OF THE PASSOVER.

YE SHALL SAY IT IS THE SACRIFICE OF THE PASSOVER.

To him praise is becoming: to him praise will always be becoming. He is all powerful in his kingdom; he is essentially supreme: his angelic hosts thus say unto him' Thine and thine only, thine, yea thine, thine, surely thine, thine, O Eternal! is the sovereignty. To him praise is becoming: to him praise will always be becoming. He is most exalted in his kingdom, he is essentially most glorious, his ministrants thus say unto him, Thine, and thine only, thine, yea thine, thine, surely thine, O Eternal! is the sovereignty. To him praise is becoming, to him

נָאֶה • כִּי לוֹ יָאֶרה : וַכַּאי בִּמְלוּכָרה • הְכִין בַּהַלְכָה · מַבְּסְרָיו יאמְרוּ לוֹ · לְדְ וּלְדְּ · לְדְ כִּי לְדּי לְדְּ צַּף לְדִּי לִדְּ יִיָּ הַמַּמְלֶכְהוּ: כִּי לוֹ נָאֶה י כִּי לוֹ יָאֶה : יָהִיד בִּמְלוּכָה י כַבִּיר בַּהַלְכָה · לְפוּרְיוֹ יֹאִמְרוּ לוֹ · לְדְּ וּלְדְּ · לְדְּ בִּי לְדִי לְדְּ צִּוּ לְדִּי לְדְּ יִיְ הַפַּמְלְכָה: כִּי לוֹ נָאֶה • בִּי לוֹ יָאֶה • מוֹשֵל בִּמְלוּכָה • נוֹרָא בַּהַלְכָה • סְבִיבִיו יאמרו לוֹ • לְדְ וּלְדְ • לְדְ בִּי לְדּי לְדּ אַף לְדִי לְדִּי הַמַּמְלְכָה: כִּי לוֹ נָאֶה • כִּי לוֹ יָאֶה : עָנָיו בִּמְלוּכָה • פּוֹרֶה בַּהַלֶּכָה • צַהִּיקִיו יאֹמְרוּ לוֹ • לְדְּ וּלְדְּ • לְדְּ בִּי לְד ּ לְד ֹאַף לְד ּ לְד יִי הַמַּמְלְכָה: כִּי לוֹ נָאֶה י נִי לוֹ יָאֶה: קְרוֹשׁ נִּמְלוּכָה י רַחוּם בַּהַלְבָה : שִׁנָאַנֵּיו יאִמְרוּ לוֹ · לְדְּ וּלְדְּ · לְדְּ בִּי לְדָּי לְדָּ אַף לְדִּי לְדְּ יָיָ הַמַּמְלְכָה: כִּי לוֹ נָאֶה • כִּי לוֹ יָאֶה : הַקִּיף בִּמְלוּכָה • תוֹמֵך בַּהַלְבָה • הְמִימִיו יאמרוּ לוֹ • לְדְּ וּלְדְּ • לְדְּ בִּי לְדּי לְדְּ צִּף לְדִּיּ לְדִּי יִיָּ הַמַּמְלְכָה: כִּי לוֹ נְאֶה : כִּי לוֹ יָאֵה: praise will always be becoming. He is most pure in his kingdom, he is essentially the most mighty, his archangels thus say unto him: Thine, and thine only; thine, yea, thine; thine, surely thine; thine, O Eternal, is the sovereignty! To him praise is becoming, to him praise will always be becoming. He is unique in his kingdom, he is essentially all-potent, his servitors thus say unto him: Thine, and thine only; thine, yea, thine; thine, surely thine; thine, O Eternal, is the sovereignty! To him praise is becoming, to him praise will always be becoming. He is the supreme ruler in his kingdom, he is essentially most awful, his surrounding hosts thus say unto him: Thine, and thine only; thine, yea, thine; thine, surely thine; thine, O Eternal, is the sovereignty. To him praise is becoming, to him praise will always be becoming. He is the most meek in his kingdom, he is essentially a redeemer, his righteous ones thus say unto him: Thine, and thine only; thine, yea, thine; thine, surely thine; thine, O Eternal, is the sovereignty. him praise is becoming, to him praise will always be becoming. He is most holy in his kingdom, he is essentially most merciful, his bright "Shinanim," thus say unto him: Thine, and thine only; thine, yea, thine; thine, surely thine; thine, O Eternal, is the sovereignty. To him praise is becoming, to him praise will always be becoming. He is Almighty in his kingdom, he is esentially the upholder, of all his perfect ones who thus say unto him: Thine, and thine only; thine, yea, thine; thine, O Eternal, is the sovereignty. To him praise is becoming, to him praise will always be becoming.

¹ Au order of angels.

לַשְּׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלָיִם:

בּרוּך צַתָּה וְיָ אֶלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם • בּוֹרֵא בְּרִי הַנָּפֶּן:

Drink the fourth cup of wine and say:-

בָּרוּךְ אַתָּה יִיָ אֶלֹהֵינוּ מֶלֶדְ הָעוֹלְם על הַנֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַנֶּפֶן וְעַל הְנוּבַרת הַשָּׂבֶה וְעַל אֶנֶיץ הֶמְדָה טוֹבָה וּרְחָבָה שֶׁרְצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתִינוּ לָאֲכוֹל מִפְּרְיָה וְלִשְׂבוֹע מִפוּבָה. רַחֵם יְיָ אֶלֹהֵינוּ עַר יִשְׂרָאֵל עַפֶּדְ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶדְ וְעַל צִיוֹן מִשְׁכֵּן כִּבוֹרֶךְ י וָעַל מִוְבְּחֶךְ י וְעַל הֵיכָלֶךְ י וּבְנֵה יְרוּשָׁלֵיִם עִיר הַקֹּבֶשׁ בּמְהַרָה בְּיָמֵינוּ וְהַעַּלֵנוּ לְתוֹכָה: וְשַׂמְחֵנוּ בְּבִנְיָנָהּ וּ וְנֹאֹכֵל מִפְּרְיָה. ּוְנִשְׂבַע מִפוּבָה וּנְבָרֶכְךְּ עָלֶיהָ בִּקְרֻשְׁה וּבְטְהָרָה (וְרָצָה וְהַהְלִיצֵנוּ בִּיוֹם הַשַּׁבָּת הַנֶּה) On Sabbath add וְשַׂמְחֵנוּ בְּיוֹם חַג הַמַצוֹרת הַנֶּה: כִּי אַתָּה יְיָ טוֹב וּמֵטִיב לַבֹּל וְנוֹדֶה לְךְּ עֵל הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי הַנָּפֶן י בָּרוּךְ אַתָּה וְיָ עַל הָאָרֶץ וְעַל בְּרִי : וֹבְּינְבּוֹ O grant that next year we may be in Jerusalem!

Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the universe, creator of the vine.

Blessed art thou, O Eternal, our God, King of the universe, for the vine, and for the fruit of the vine, and for the produce of the field; and for that desirable, good, and ample land which thou wast pleased to cause our ancestors to inherit, to eat of the fruit, and be satisfied with its goodness. Have compassion, O Eternal, our God, upon us, and upon Israel thy people, and upon Jerusalem thy city, and upon Zion, the residence of thy glory, and upon thy altar and thy temple: and rebuild Jerusalem, the holy city, speedily, in our days. to go up thither, and let us there rejoice on this (on Sabbath add, Sabbath-day, and this) day of the Feast of Unleavened bread, for thou, O Eternal, our God, art good and beneficent unto all, and therefore do we give thanks unto thee for the land, and for the fruit of the vine. Blessed art thou, O Eternal, for the land, and for the fruit of the vine.

נרצה.

PRAY FOR THE DIVINE ACCEPTANCE OF THE SERVICE.

דַּסַל סִהוּר בֶּסַח בְּהִלְּכָתוֹ • בְּכָל מִשְּׁבְּטוֹ וְהָקּתוֹ: זְךְ שׁוֹכֵן מְעוֹנָה • קוֹמֵם קְהַל מִי מָנָה: בְּאָרוֹב נַהֵל נִמְעִי כִנָּה • בְּרִנִּה לְצִיוֹן בְּרִנְּה:

אַדִּיר הוּא. יִבְנֶה בֵיתוֹ בְּקְרוֹב · בִּקְבִיה יִבְנֶה בִיתוֹ בְּקְרוֹב · אַל בְּנֵה · אֵל בְּנֵה בִיתְּךְ בְּקְרוֹב · בִּיתוֹ בְּקְרוֹב · בִיתוֹ בְּקְרוֹב · אֵל בְּנֵה · אֵל בְּנָה · הוּא · לְמוּד הוּא · לְמוּד הוּא · בִיתוֹ בְּקְרוֹב · בִּקְרוֹב · בִּקְרוֹב · בִּיתוֹ בְּקְרוֹב · בִּיתוֹ בְּקְרוֹב · בִּקְרוֹב · בִּיתוֹ בְּקְרוֹב · בִּיתוֹ בְּקְרוֹב · בִּנְה בִיתְּךְ בְּנְחוֹב · בִּבְיר הוּא · לְמוּד הוּא · בִיתוֹך בְּנָה בִיתוֹ בְּנְתוֹב · בִּנְתוֹ בִיתוֹן בְּנָה בִיתוֹן בְּנְתוֹב · בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בּיתוֹן בִּיתוֹן בּּיתוֹם · בִּיתוֹן בִּיתוֹן בּיתוֹן בְּנָה בִיתוֹן בְּנָה בִיתוֹן בְּנִה בִיתוֹן בְּנִה בִיתוֹן בְּיִבְנִה בִיתוֹן בִּיתוֹן בּיתוֹן בִיתוֹן בִּיתוֹן בִייתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִיּיתוֹן בִּיתוֹן בִיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיִיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִיתוֹן בִּיתוֹן בִּיִים בִיתוֹן בִּיתוֹן בִיתוֹן בִּיתוֹן בִיּיִים בִיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִּיִיתוֹן בִיתוֹן בִּיתוֹן בִּיתוֹן בִיתוֹן בִּיתוֹיִיוֹי בִּיתוֹיִי בִּיתוֹי בִיתוֹן בִיתוֹן בִייתוֹן בִּיתוֹיִים יִיתוֹן בִּיתוֹיִייִים בִּיתוֹן בִייתוֹן בִייִיתוֹן בִּיתוֹיִיוֹים יִינִינְיִיוֹיִים יִינִיוֹיִים יִּנְיִיוֹם יִינִיוֹן בִּיִיתוֹן בִייִינִיוֹיִים יִינִיוֹן בִּיִים בִּיתוֹי בִּיתוֹי בִיתוֹן בִייִּיְּיִים יִינִיוֹם יִיִּיְּנִים יִּיִּיִיִיִּיִייִיְּיִים בְּיִיתוֹיִים יִיתוֹן בִייִיתוֹים יִינִיוֹי בְּיְיִייִיוֹם יִיִיְּיִייִיוֹיִיִיְ

PRAY FOR THE DIVINE ACCEPTANCE OF THE SERVICE.

The commemorative service of the Passover has now been accomplished according to its constitution, and according to the ordinance and statute of the feast. As we have been deemed deserving by Thee to be thus enabled to solemnize it now, grant also that we may be deemed worthy to fulfil the actual observance of the precept. To this end, do thou, O Most Pure, who dwellest on high, raise up the congregation of Israel, "the innumerable," and hasten to conduct us, the "the plants of thy vineyard," once more redeemed unto Zion with exulting song.

Oh, may He who is most mighty soon rebuild his house; speedily, speedily, soon, in our days; O God! rebuild it, O God! rebuild it, rebuild thine house betimes. Oh, may He who is the supreme, the greatest and most exalted, soon rebuild his house; speedily, speedily, soon, in our days; O God! rebuild it, O God! rebuild it. rebuild thine house betimes. May He who is all-honoured and all-worthy, most immaculate and merciful, soon, rebuild his house; speedily, speedily, soon, in our days; O God! rebuild it, O God! rebuild it, rebuild thine house betimes. May He who is most pure, the sole God, soon, rebuild his house; speedily, speedily, soon, in our days; O God! rebuild it, O God! rebuild it, rebuild thine house betimes. May He who is the all-powerful, the omniscient and all-ruling, soon, rebuild his house; speedily, speedily, soon, in our days, O God; rebuild it, O God! rebuild it.

בּמְבַרָּה ּ בְּיָמֵינוּ בְּקְרוֹב ּ אֵל בְּנֵה ּ אֵל בְּנֵה ּ בִּיתְּךְ בְּקְרוֹב ּ נְאוֹר הוּא ִ סַנִּיב הוּא ּ עְזּוּז הוּא ִ יִבְנָה בִיתוֹ בְּקְרוֹב י בִּמְבֹרָה ּ בִּמְבֹרָה ּ בִּמְבֹרָה ּ בִּמְבֹרָה י בִּיתוֹ בְּקְרוֹב י בִּמְבֹרָה י בִּמְבֹרָה י בִּיתוֹ בְּקְרוֹב י אַל בְּנֵה י אֵל בְּנֵה י אֵל בְּנֵה בִיתְּךְ בְּקְרוֹב י פּוֹבֶה הוּא י צַדִּיק הוּא י בִּיתְּךְ בְּנְהוֹב י בִּיתוֹ בְּקְרוֹב י בִּמְבֹרָה י בִּמְבֹרָה י בִּיתְרְ בְּנָה בִיתְרְ בְּנְהוֹב י בִּיתוֹ בְּקְרוֹב י בִּיתוֹ בְּקְרוֹב י בִיתוֹ בְּקְרוֹב י בִּיתוֹ בְּקְרוֹב י בִּיתוֹךְ בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּקְרוֹב י בִּיתוֹך בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּיִרוֹב י בִּיתוֹך בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּיִרוֹב י בִּיתוֹך בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּירוֹב י בִּיתוֹך בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּנִה בִיתְךְ בְּנִרוֹב י בִּיתוֹך בְּנְרוֹב י בִּיתוֹך בְּנִיתוֹן ב בִיתוֹך בְּיִרְרְיִים בְּיִרְרְיֹב י בִּיתוֹן ב בִּיתוֹך בְּנִיתוֹן ב בִּיתוֹך ב בִּיתוֹן ב בִּיתוֹך בּיתוֹן ב י בִּיתוֹך ב בִּיתוֹן ב בִיתוֹך ב בִּיתוֹן ב י בִּיתוֹך ב בִּיתוֹך ב בִיתוֹך ב בִּיתוֹך ב בִּיתוֹך ב בִּיתוֹן ב י בִּיתוֹך ב בִּיתוֹן ב י בִּיתוֹך ב בִּיתוֹך ב בִיתוֹך ב בִּיתוֹן ב י בִּיתוֹם ב בִיתוֹך ב בִּיתוֹך ב בִּיתוֹן ב י בִיתוֹן ב י בִּיתוֹר ב בִּיתוֹן ב י בִּיתוֹן ב י בִּיתוֹך ב בִּיתוֹך ב בִיתוֹן ב י בִּיתוֹן ב י בִּיתוֹר ב בִיתְרְן ב בִיתוֹך ב י בִּיתוֹב י בִיתוֹך בְיוֹן ב י בִּיתוֹן ב י בִּיתוֹי ב בִיתוֹך בּיתוֹן ב י בִּיתוֹן ב י בִּיתוֹי בְּיתוֹים ב בִיתוֹך ב י בִּיתוֹי בְּיתוֹי בְּיתוֹי בְּיתוֹי בְיתוֹים ב בִיתוֹי ב בִיתוֹים ב בִיתוֹי ב בְּיתוֹים ב בִיתוֹים ב בִיתוֹים ב בִיתוֹב י בְּיתוֹים בְּיִים בְּיתוֹם ב בִיתוֹים ב בִיתוֹים ב בְּיתוֹים ב בְּיתוֹב י בְּיתוֹים בְּיִים בְּיִים ב בְּיתוֹים

For Jewish-German translation of the above, see page 52.

COUNTING THE "OMER."

On the Second Night of the Festival the following, until בְּחוֹרֶתֶּךְ,
is said.

בְּרוּךְ אַתָּה יִיָ אָלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · אֲשֶׁר קְּרְשְׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו · וְצִיָּנוּ עַל סְפִּירַת הְעוֹמֶר : הַיּוֹם יוֹם אֶחָר לַעוֹמֶר :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךְ יְיָ אֶאלֹהִינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתִינוּ · שָׁיִבְּנֶה בִּית הַפִּּמְקְרָשׁ בִּמְהַרָה בְיָמֵנוּ י וְתַן חָלְקְנוּ בְּתוֹרָתָךְ : rebuild thine house betimes. May he who is the most glorious and elevated, the God of strength, soon, rebuild his house; speedily, speedily, soon, in our days; O God! rebuild it, O God! rebuild it, rebuild thine house betimes. May He who is the redeemer, the all-righteous, the most holy, soon, rebuild his house, speedily, speedily, soon, in our days, O God! rebuild it, O God! rebuild it, rebuild thine house betimes. May He who is the most compassionate, the Almighty, all-potent, soon rebuild his house, speedily, speedily, soon, in our days, O God! rebuild it, O God! rebuild it, rebuild thine house betimes.

For Jewish-German translation of the above, see page 5

COUNTING THE "OMER."

On the Second Night of the Festival the following, until "thy law," is said.

Blessed art thou, O Eternal, our God! King of the universe, who hath sanctified us with thy commandments, and commanded us to count the days of the "Omer."

This is the First Day of the "Omer."

May it be thy will, O Eternal, our God! and the God of our ancestors, speedily to rebuild thy temple in our day, and to grant us our portion in thy law.

¹ A measure of barley which we were commanded to bring as a wave-offering on the morning after the Passover. Lev. xxiii. 15. From this period we numbered seven weeks, at the termination of which the Feast of Weeks was solemnised.

אָחָר מִי יוֹרַעַ · אָחָר אָנִי יוֹרַעַ · אֶחָר אֶלֹהֵינוּ שָׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שְׁנַיִם מִי יוֹרַעַ שְׁנִים אֲנִי יוֹרַעַ שְׁנֵי לְחוֹרת הַבְּרִית שָׁהָר אֶלֹהִינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

שְׁלשָׁרה בְּי יוֹבֵעֵ י שְׁלשָׁרה אֲנִי יוֹבֵעֵ י שְׁלשָּׁרה שְׁלשָּׁרה אָבוֹת י שְׁנִי לְחוֹת הַבְּרִית · אֶחָר אֶלהִינוּ שֶׁבַּשְׁמַיִם אָבוֹת · שְׁנִי לְחוֹת הַבְּרִית · אֶחָר אֶלהִינוּ שֶׁבַּשְׁמַיִם וּבְאָרִין :

שַּרְבַּע מִי יוֹרַעַ · אַרְבַּע אֲנִי יוֹרֵעַ · אֵרְבַּע אִפְּהוֹת · שֶׁרְבַּע אִפְּהוֹת · שֶׁרְבַּע אִפְּהוֹת · שֶׁרְבַּע אִבְּוֹת · שֶׁרָבִי אָלֹהֵינוּ שָׁבִּשְׁמַיִם וּבָאָרֶץ :

הָמִשָּׁה מִי יוֹרֵעַ · הַמִשְּׁה אֲנִי יוֹרַעַ · הַמִשְׁה הְמִשׁׁ תוֹרָה · אַרְבַּע אִמָּהוֹת · שִׁלֹשָׁה אָבוֹת · שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית · שֶׁחָד אֵלֹהֵינוּ שֶׁבַּשְׁמֵים וּבָאָרֶץ:

שִׁשְּׁה מִי יוֹרֵע י שִׁשְּׁה אֲנִי יוֹרֵע י שִּׁשְׁה מִּי מִשְׁנֶּה י הֲמִשָּׁה הָמִשִׁי תוֹרָה · אַרְבַּע אִמְּהוֹת · שְׁלשָׁה אָבוֹת · שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית · אֶחָר אֲלֹהֵינוּ שָׁבִּשָׁמִים וּבָאָרֶץ:

שָׁבְעָה מִי יוֹרַעַ · שִׁבְעָה אֲנִי יוֹרַעַ · שִׁבְעָה יְמִי שַׁבַּתָּא · שִׁשָּׁה סִרְרֵי מִשְׁנֶה · חֲמִשָּׁה חְמְשֵׁי תוֹרָה · Who knoweth one? I, saith Israel, know One: ONE is God, who is over heaven and earth.

Who knoweth two? I, saith Israel, know two: there are two tables of the covenant; but One is our God who is over heaven and earth.

Who knoweth three? I, saith Israel, know three: there are three patriarchs, the two tables of the covenant; but One is our God who is over heaven and earth.

Who knoweth four? I, saith Israel, know four: there are the four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is our God who made heaven and earth.

Who knoweth five? I, saith Israel, know five: there are FIVE BOOKS OF MOSES, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but ONE is our God who is over heaven and earth.

Who knoweth six? I, saith Israel, know six: there are SIX BOOKS OF THE MISHNA, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is our God who is over heaven and earth.

Who knoweth seven? I, saith Israel, know seven: there are SEVEN DAYS IN THE WEEK, Six books of the

¹ Abraham, Isaac, and Jacob.

² Sarah, Rebecca, Rachel, and Leah.

³ Or, "orders," viz., Zeraim, Moed, Nashim, Nezekim, Kedoshim, Taanith.

אַרְבַּע אִפָּהוֹת · שְׁלשָׁה אָבוֹת · שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּרִית · אָחָר אֶלֹהִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וּבָאָרץ :

שְׁמוֹנָה מִי יוֹרַעַ י שְׁמוֹנָה אֲנִי יוֹרַעַ י שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה י שִׁבְּעָה יְמֵי שַׁבַּתָּא · שִׁשָּׁה סִרְרֵי מִשְׁנֶה י חַמִּשָּׁה חֲמְשֵׁי תּוֹרָה · אַרְבַּע אִפָּהוֹת · שְׁלשָׁה אָבוֹת שְׁנִי לְחוֹת הַבְּּרִית · אֶהָר אֶלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ: שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּּרִית · אֶהָר אֶלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ:

הִּשְׁעָה מִי יוֹבַע · הִשְּׁעָה אֲנִי יוֹבַע · הִשְּׁעָה יַרְחֵי לִיָרָרְה י שְׁמֹנֶה יְמֵי מִילָה י שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבַּהָּא · שִׁשְׁה כִּרְבִי מִשְׁנֶה · חֲמִשָּׁה חֲמְשֵׁי תוֹרָה · צִּרְבַּע אָמָּהוֹת · שְׁלֹשָׁה אָבוֹת · שְׁנִי לְחוֹת הַבְּּרִית · צֶּחָר אֶלֹהֵינוּ שֶׁבַּשְׁמַים וּבָאָרִץ :

ְעַשְּׂרָה מִי יוֹבַעַ ּעֲשָׂרָה אֲנִי יוֹבעַ ּעֲשָׂרָה הַבְּרִיָּא ּ הּשְּׁעָה יַרְבִּי בִּיִּרָה · שִׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה · שִׁבְעָה יְמֵי שַׁבַּהָא · שִׁשְׁה סִרְבִי מִשְׁנֶה · חֲמִשָׁה חְמְשֵׁי תוֹרָה · אַרְבַּע אִפְיהוֹת · שְׁלֹשָׁה אָבוֹת · שְׁנֵי לְחוֹת הַבְּּרִית · אָרָד אָלְהֵינוּ שֶׁבַּשָׁמַיִם וּבָאָרִין :

אַתר עָשָׂר מִי יוֹרֵעַ אַחַר עָשָׂר אָנִי יוֹר**עַ אַחַר** אַשָּׁר כּוֹכְבַיָּא יִ עֲשָׂרָה דִּבְּרַיָּא י תִּשְׁעָה יַרְחֵי לֵייָ**רָה** יִ Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of covenant; but One is our God who is over heaven and earth.

Who knoweth eight? I, saith Israel, know eight. there are Eight days preceding circumcision, seven days in the week, six books of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, threee patriarchs, two tables of the covenant; but One is our God who is over heaven and earth.

Who knoweth nine? I, saith Israel, know nine: NINE MONTHS PRECEDING CHILD-BIRTH, eight days preceding circumcision, seven days in the week, six books of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is our God who is over heaven and earth.

Who knoweth ten? I, saith Israel, know ten: there are TEN COMMANDMENTS, nine months preceding child-birth, eight days preceding circumcision, seven days in the week, six books of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is our God who is over heaven and earth.

Who knoweth eleven? I, saith Israel, know eleven:

שְׁמוֹנָה יְמֵי מִילָה · שִׁבְעָה יְמֵי שַּׁבַּהָּא · שִׁשְׁה סִרְרֵי מִשְׁנֶה יְחֵמִשָּׁה חֲמִשֵּׁי תוֹרָה · אַרְבַּע אִמָּהוֹת · שָׁלְשָׁה אָבוֹת · שְׁנֵי לְהוֹת הַבְּרִית · אֶחָר אֶלהינוּ שֶׁבְשָׁמִים וּבָאָרִץ:

שְׁנֵים עָשָׂר מִי יוֹרַע · שְׁנֵים עָשָׂר אֲנִי יוֹרַע · שְׁנֵים עָשָׂר אֲנִים עָשָׂר אֲנִים עָשָׂר הְבִּרָיָא · עֲשָׂר שִׁבְּטִיָּא · אַחַר עָשָׂר כּוֹכְבֵיָא · עֲשָׂרָה הִבְּעָה יְמֵי הִּשְׁרָה יִבְירָה · שְׁבְעָה יְמֵי שִׁבְּעָה יְמִי שִׁבְּעָה יְמִי שִׁבְּעָה יְמֵי שִׁבְּעָה יְמִי שִׁבְּעָה יְמִי שִׁבְּעָה יְמִי תִוֹרָה · שַׁבְּעָה שִׁבְּוֹרת · שִׁלְהִינוּ אַרְבַּע אִמָּהוֹרת · שְׁלִשָּה אָבוֹרת · שֶּׁלְהִינוּ שָׁלְהִינוּ שָׁבְּשָׁה וְבָאָרץ :

ישָלשָׁה עָשָׂר מי יוֹדַע י שְׁלשָׁה עָשָׂר אָנִי יוֹדַע י ישָלשָׁה עָשָׂר מִדִּיָּא י שְׁנִים עָשָׂר שִׁבְּמֵיָּא י אַחַר עָשְׂר כּוֹכְבַיָּא י עֲשָׂרה דִּבְּרִיָּא י תִּשְׁעָה יִרְחִי לֵיִדְה י ישְׁמוֹנְה יְמִי מִילְה י שִׁבְעָה יְמִי שַׁבַּתְּא י שִׁשָּׁה סִרְרֵי מִשְׁנָה י חֲמִשְׁה הָמִשֵׁי תּוֹרָה י אַרְבַּע אִמְהוֹרת · שְׁלשָׁה אָבוֹת י שִׁנִי לְחוֹת הַבְּרִית י אָחָר אֶלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמֵים וּבָאָרֶץ: there are ELEVEN STARS, ten commandments, nine months preceding child-birth, eight days preceding circumcision, seven days in the week, six books in the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but ONE is our God who is over heaven and earth.

Who knoweth twelve? I, saith Israel, know twelve: there are TWELVE TRIBES, eleven stars, ten commandments, nine months preceding child-birth, eight days preceding circumcision, seven days in the week, six books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is our God who is over the heavens and the earth.

Who knoweth thirteen? I, saith Israel, know thirteen: THIRTEEN DIVINE ATTRIBUTES, twelve tribes, eleven stars, ten commandments, nine months preceding child-birth, eight days preceding circumcision, seven days in the week, six books of the Mishnah, five books of the Law, four matrons, three patriarchs, two tables of the covenant; but One is our God who is over the heavens and the earth.

Described in Joseph's dream.

ַנְרָיָא חַר נַּרְיָא: חַר נַּרְיָא חַר נַּרְיָא דְּזַבִּין אַבָּא בִּתְּנֵי זוּנִי י חַר

זוּזִי חַר נַּרְיא חַר נַּרְיָא : וֹאָתָא שׁוּנְרא וִאָּכְלָה לְנַדְיָא הַזַּבִּין אַבָּא בּּחְּבי

בַּזַבָּין אַבָּא בִּשִּׁרִי זוּזִי. חַר דִּנְרָא חַר דַּנְרָא. וֹאָתא כַלְבָּא וֹנְהַּבּ לְהִוּנְרָא הַאַכְלָה לְדִּרְיָא.

חַר זּיִׁרֹ, א : הַאַכְלְרִ לְזִּיִרֹ, א · בוֹבּוּן אַבָּא בּשְׁרֵי זִיּוֹי. חַר זִּיִּרֹ, א וֹאָלִא חוּמִּלָא · וְהַכָּא לְכַלְבָּא · הְנְהֵּבְּ לְּחִוּלְּרָא

זוּזִי . בור דּּרֹגא . בּאַכֹלָה לְּדִּרָגא : בְּזַבִּין אַבָּא בּּשְׁרֵי וֹאָתָא נוּרָא . וְשָּׂרַף לְדוּיִּמְרָא . בְּתַבִּא בִּשְּׁרֵי וֹאָתָא נוּרָא . וְשָּׂרַף לְחוּמְרָא . בְּתַבָּא

בּוֹבּּוֹ אַבָּא בּּשִּׁרִי זוּזִי · חַר דּוֹבִּא הַער דַּוֹבִיא י רַעֹבָּא לְכַלְבָּא · רְנִהֵּךְ לְּחִוּנְרָא · בַּאָּכְלְׁה לְּדִּבִּיא · וֹאָתָא מִיָּיִא · וֹכָבָא לְנוּרָא · רְשִּׁרָף לְחוּמְרָא · One only kid, one only kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

And a cat³ came and devoured⁴ the kid, which my father

bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

And a dog⁵ came and bit the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then a staff came and smote the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father

bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then a fire came, and burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only

kid, one only kid.

Then water⁸ came, and extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

¹ This poem is generally regarded as a parable, descriptive of incidents in the history of the Jewish nation, with some reference to prophecies yet unfulfilled. More than one interpretation has been given to it, substantially differing from each other: the most popular is the one herein adopted.

2 Referring to Israel, "the one peculiar people upon earth," which God "purchased" (Ex. xv. 16) for himself by means of the two preci-

ous tablets of the law.

³ The cat refers to Babylon, whose symbol in Daniel's vision (Dan. vii. 4) is a Lion, but which the author rejects as unsuited to the parable, substituting the domestic member of the same family.

"Devoured the kid," descriptive of the Babylonian captivity,

which swallowed up Jewish nationality, A.M. 3338.

⁵ The dog refers to Persia by whose power Babylon was overthrown, A.M. 3390.

⁶ The staff refers to Greece which put an end to Persian domination,

▲.м. 3442.

⁷ The fire refers to Rome, which spread devastation throughout the east by the extent of its conquests, and which put an end to the Grecian empire, A.M. 3592, when Perseus was defeated at the battle of Pydna.

⁶ The water refers to the Turks, descendants of Ismael, by whom the Holy Land was wrested from the possession of Rome, A.M. 4398.

וּנִי חֵר נַּרִיאָ חַר נַּרִיאָ רְבָבָא לְנוּרָא רִשְׁרַף לְחוּמְרָא יִ דְּהַבָּא לְכַלְבָּא רְבָבָא לְנוּרָא יִ דְשָׁרַף לְחוּמְרָא יִ דְּהַבָּא לְכַלְבָּא וּנִי חֵר נַּרִיאָ חַר נַּרְיָא

יוּזִיי תַר גַּרְיָאי תַר גַּרְיָאי וְשָׁתַט לְמַלְאָךְ תַּפְּעָת דְּבָבָא לְנוּרָאי דְּשָׁתַט לְתוּרָאי דְּהָבָּא לְכַלְבָּאי דְּבָבָא לְנוּרָאי דְּשָׁרֵף לְחוּטְרָאי דְּהָבָּא לְכַלְבָּאי דְּשָׁתַט לְשׁוֹנָרָאי דְּשָׁרָך לְחוּטְרָאי דְּהַבָּא לְכַלְבָּאי וּזִיי תַר גַּרְיָאי תַר גַּרְיָאי Then the ox¹ came, and drank the water, which had extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then the slaughterer² came, and slaughtered the ox, which had drunk the water, which had extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

Then the angel of death³ came, and slew the slaughterer, who had slaughtered the ox, which had drunk the water, which had extinguished the fire, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

The came the Most Holy, blessed be He, and slew the angel of death, who had slain the slaughterer, who had slaughtered the ox, which had drunk the water, which had burnt the staff, which had smitten the dog, which had bitten the cat, which had devoured the kid, which my father bought for two zuzim; one only kid, one only kid.

¹ The ox refers to Edom, by which term the European nations are designated. These will, in the latter days, go up against the Holy Land and wrest it from the possession of the descendants of Ismael. (See Abarbanel on Ezek. xxxix.)

² The slaughterer refers to the fearful war which will then succeed; when the confederated armies of Gog and Magog, Persia, Cush, and Pul will come up "like the tempest," to drive the sons of Edom from Palestine. (Ibid.)

3 The angel of death refers to the pestilence which shall then occur,

and in which all the enemies of Israel shall perish.

4 The establishment of God's kingdom upon earth, when Israel shall be restored under the rule of Messiah the son of David.

הגדה של פכח

Jewish-German Translation of אָדִיר הוּא

אלמעכטיגער גאט נון בויא דיין טעמפל שירה אלזו שירי אונד אלזו באלד אין אונזערן טאנען שירה יוא שירה ינון בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה: בארמהערציבער נאט נון בויא דיין טעמפל שירה י אלזו שיר אונד אלזו באלד אין אונזערן טאגען שירה יוא שירה י נון בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה: נרושר גאט י דעמוטיגר אט נון בויא דיין טעמפל שירה י אלזו שיר י אונד אלג באלד אין אונזערן מאנען שירה יוא שירה ינון בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה: הוכיר גאטי ווערדיגר אם י זיסר נאם י העניטר גאם י נון בויא דיין טעמפל שירה י אלזו שיר י אונד אלזו באלד אין אונזערן טאנען שירה יוא שירה ינון בויא נון בויא נון בויא דיין מעמפל שירה: טוגליכר גאטי יורשר נאטי נון בויא דיין טעמפל שירה י אלזו שירי אונד אלזו באלד אין אונזערן טאנען שירה יוא שירה י נון בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה י כרעפטיגר נאט י לעבענדיגר גאט י מעכטיגר גאט י נאמהאפטיגר נאט : סענפטיגר גאט : עוויגר נאט : נון בויא דיין טעמפל שירה י אלזו שיר י אונד אלזו באלד אין אונזערן מאגען שירה יוא שירה י נון בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה: פורכטבארער נאטי צופערויכטליכר גאטי קיניגליכער נאט ירייבר נאט נון בויא דיין טעמפל שירה אלזו שיר: אונר אלזו באלר אין אונזערן טאגען שירה יוא שירה ינו בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה: שינר גאם • תרויטהאפטער שא י עי בויא דיין טעטפל שירה י אלזו

הגרה של פסח

שירי אונר אלזו באלד אין אונזערן טאגן שירהי יוא שירהי נון בויא נון בויא נון בויא דיין טעמפל שירה: דוא ביזט נאט אונד קיינער מעהרי נון בויא דיין טעמפל שירהי אלזו שיר: אונד אלזו באלר אין אונזערן טאגען שירהי יוא שירהי נון בויא נון בויא נון דיין טעמפל שירה:

NOTES

ILLUSTRATING THE PRECEDING TRANSLATION.

 Page 47.
 1. Gen. xxxi. 25.
 2. Ibid. xxxii. 25.

 3. Egypt.
 4. Judg. iv. 2.
 5. Ibid. v. 20.

 6. 2 Kings. xix. 25.
 7. Dan. x. 11.

 8. Dan. v. 3.
 9. Esth. iii. 12, 13.

 10. Esth. vi. 1.
 11. Referring to Israel. Isa. xxi. 11.

 12. Isa. xxi. 12.
 13. Zech. xiv. 7.

Page 48.

- 1. It is stated in Pirké R. Eliezar chap. 28, that the covenant between the parts, which God made with Abraham, took place on the night of Passover.
 - 2. Gen. xviii. 2.

14. Ps. lxxiv. 16.

- 3 Ibid. 6.
- 4. Ibid. 7.

- 5. Gen. xix. 3.
- 6. Applied to Egypt, Ezek. xxx. 13.
- 7 Exod. xii. 23.

Page 49.

- 8 Josh. vi. 1.
- 9. Judg. vii. 13.
- 10. The measure of barley ordered to be brought on the day succeeding the first day of Passover. See Note 1, page 52.
 - 11. Applied to Assyria, 2 Kings xv. 19.
 - 12. See Isa. x. 16. where the destruction of Assyria is prophecied.
 - 13. Isa. x. 32.

14. So called Isa. xliv. 27.

15. Ibid. xxi. 5.

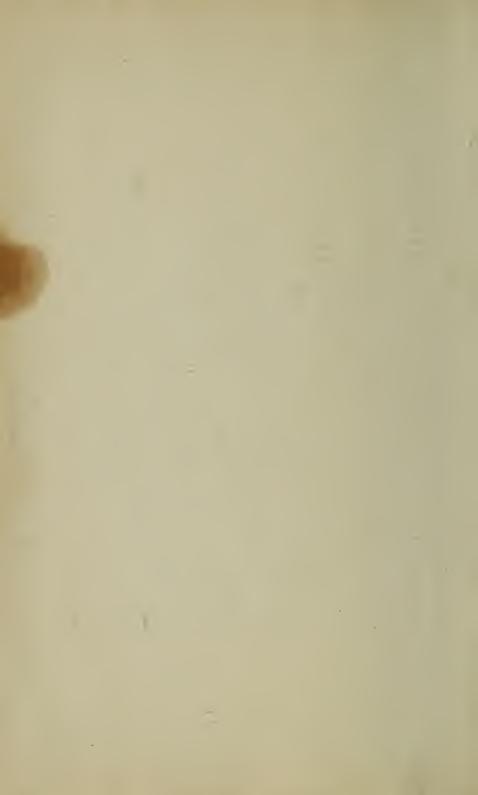
16. Esther; Esth. iv. 7.

17. Esth. iv. 16.

18. Ibid. vii. 9.

19. Bereavement and widowhood. Isa. xlvii. 9.

20. Assyria: here used as a type of all the nations among which Israel are persecuted in the present captivity.

Presented to
The Library
of the
University of Toronto
by

Bertram A. Davis from the books of the late Lionel Davis, K.C.

